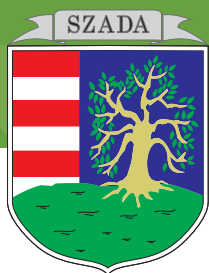

2111

SZADA

Szada
ahol élni jó

Szada Nagyközség Önkormányzatának KÖZÉLETI TÁJÉKOZTATÓ HAVILAPJA
XXII. ÉVFOLYAM • 2024. AUGUSZTUS

**In memoriam Nádas Péter
– Szada elhunyt köztisztelő
polgárára emlékezünk 16–17. oldal**

8. oldal

NE LEGYÉL ÁLDOZAT!

A hölgyek sokkal inkább ki vannak téve erőszaknak, ezt felismerve indul önvédelmi képzés számukra. A védekezési technikák elsajátítására nyílik lehetőség szeptemberben.

11, 20, 21. oldal

VISZLÁT EGY ÉV MÚLVA!

Véget értek a szünidei nyári táborok Szadán. Rendezett ilyen a Faluház, a református egyházközség és a Tábor Alapítvány is. Élményekkel teli időszak volt.

Az igazi sivatagi nyár csak most következik

Ha tényleg igaz, amit a klímaszakértők jeleznek, akkor Magyarországon az ideihez képest sokkal forróbb nyarak lesznek. Elcsépett felhívás, de valós: a globális átlaghőmérséklet-növekedést – ami részben a tartós hőséget okozza – az üvegházhatású gázok (ühg) kibocsátásának csökkentésével lehetne visszafogni.

Az idei nyár sem alakult másképpen itthon, mint a megelőző években: állandósult a napi 30–35 Celsius-fok feletti hőmérséklet, a több hét csapadék-nélküliség. Nem csoda, hogy az országos tisztí főorvos a legmagasabb, harmadfokú hőségriasztást is elrendelte, míg a regionális vízszolgáltató, a DMRV Zrt. a vízfogyasztás jelentős megemelkedése miatt – a korábbi esztendőkhöz hasonlóan – több Pest vármegyei település, így Szada lakosait is felelős vízhasználatra kérte.

Voltaképpen nem történt semmi különös. A HungaroMet Zrt. (a korábbi Országos Meteorológiai Szolgálat) közlése szerint 2024 júniusa a 12. olyan egymást követő hónap volt, amikor a globális átlaghőmérséklet legalább 1,5 Celsius-fokkal meghaladta az iparosodás, vagyis az 1769 és 1850 közötti korszak előtti értéket. A 16,66 Celsius-fokos globális átlaghőmérséklettel az eddigi legmelegebb júniusunk volt.

Európában a júniusi átlaghőmérséklet 1,57 fokkal haladta meg az 1991–2020-as időszak ugyanezen hónapjára vonatkozó átlagát, ezzel a második legmelegebb június lett az európai adatsorban. Bár Magyarországon csak az 5. legmelegebb lett a június 1901 óta, így is közel 2 fokkal haladta meg az 1991–2020-as átlagot.

De meddig kell még ilyen száraz, sivatagi nyárra számítani akár Magyarországon is? Az MCC Klímapolitikai Intézet összegzése szerint az idei júniusi, júliusi hőhullámok a jövőben a gyengébb kategóriába fognak tartozni!

Az éghajlatváltozás egyik nyilvánvaló jele a magas hőmérsékletekkel járó szélsőségek gyakoriságának növekedése. Az intézet sze-

rint a világszerte tapasztalható felmelegedés a legkevésbé pesszimista klímaforgatókönyvek alapján is folytatódik, melynek regionális mértéke Európában és Magyarországon várhatóan a globálisnak a 2–2,5-szerese lesz a következő évtizedekben.

Elsősorban az emberi tevékenység miatt nő a tartós hóhullámos napok száma Európában és Magyarországon is. Míg az 1970-es, 1980-as években országos átlagban nem voltak intenzív hóhullámok, ma már a nyarak és a kora őszyk velejárói. Korábban az északi és a hegyvidéki hazai tájakon nagyon ritkán fordultak elő hóhullámok, csak az Alföldön voltak hasonlóak a legextrémebb években, ám már voltak/vannak olyan

évek (2012, 2021, 2022, 2023), amikor a hóhullámos napok száma meghaladta a tizenötöt. Az MCC Klímapolitikai Intézet hangsúlyozta, hogy a jövő még lesz jobb: ha a jelenlegi módon folytatja

az emberiség az üvegházhatású gázok kibocsátását, úgy a mainál 12–13-szor több tartós hóhullámos napra lehet számítani a század végéig országosan, sőt az Alföldön elérheti az évi 40–50 napot is a számuk, úgyhogy a nyár mint évszak akár 5–6 hónapra is növekedhet.

”

Egyre kevesebb lesz a csapadékos napok száma

Idén is gyakoriak voltak a 40 Celsius-fokhoz közeli napi hőmérsékletek, de ennél még lehet melegebb is

EURÓPAI SZINTEN ALACSONY KIBOCSÁTÁS

A HungaroMet Zrt. mérései szerint Magyarországon 2021-ben az üvegházhatású gázok éves kibocsátása 64,2 millió tonna szén-dioxid-egyenérték volt. Az erdőgazdálkodás és a földhasználat során megkötött széndioxidot is figyelembe véve a nettó kibocsátás 57,0 millió tonnát tett ki. Az egy főre jutó kibocsátás 5,8 tonna körüli, ez Európában az átlagosnál alacsonyabbnak számít.

Az idősor elején a markáns csökkenés jelentős részben a rendszerváltás következménye: már 1992-re mintegy 30%-kal mérséklődött az emisszió az energetikai, ipari és mezőgazdasági termelés visszaesésének következtében. Ezt követően 14 évig (1992–2005) viszonylag stabilan alakult az ország ühg-kibocsátása, majd 2005 és 2013 között újra számottevően, 24%-kal mérséklődött. A 2008–2009-es gazdasági világválság jelentős hatással volt a magyar gazdaság teljesítményére és alapvetően meghatározta a hazai ühg-kibocsátás alakulását is. 2008 és 2009 között 9%-kal, majd egy átmeneti, kisebb növekedést követően 2010 után évről évre tovább csökkent az emisszió. Ezzel ellentétben a gazdaság teljesítménye 2010 második negyedétől kezdve növekedésnek indult, és 2014-re a GDP elérte, 2015-ben pedig meg is haladta a válság előtti szintet. 2013 után a kibocsátások is növekedésnek indultak – 2017-ig összességében 11%-os emelkedés figyelhető meg –, azóta viszont a 2020-as covid-járvány okozta kibocsátáscsökkenés kivételével lényeges trend nem látszik az emisszióban, 2021-ben már ismét a járvány előtti évekhez hasonló érték figyelhető meg.

A legfontosabb antropogén eredetű üvegházhatású gáz a szén-dioxid, amely a teljes emisszió 76%-áért volt felelős 2021-ben. Ez az érték a teljes idősorra 75 és 80% között mozog,

ami egyértelművé teszi a gáz kiemelkedő szerepét. A szén-dioxid 89%-ban az energiaszektorban, a fosszilis tüzelőanyagok elégetése során keletkezik, kibocsátása 43%-kal zsugorodott az 1980-as évek közepe óta.

A metán 14%-os súlyt képvisel a teljes ühg-kibocsátásban. Elsősorban az állattenyésztés és a hulladékgazdálkodás során keletkezik, de például a földgáz szállításakor is elszivárog belőle egy bizonyos mennyiség. 1985–87-hez képest a metánkibocsátás 36%-kal csökkent, azonban a 2021 előtti öt évben a kibocsátás értéke nem változott.

A 7% dinitrogén-oxid elsősorban a termőföldről és legelőkről, illetve vegyipari termelés következtében kerül a levegőbe. Ennek mennyisége kevesebb mint a felére (–56%) esett vissza a bázisévhez képest.

Az fluortartalmú gázok (F-gázok) 3%-os súlyt képviselnek a teljes ühg-kibocsátásban. A 2000-es évek elején tapasztalható ugrásszerű növekedés miatt továbbra is figyelmet érdemel például az ózonrétegre ártalmatlan HFC-k használata a hűtő- és klímaberendezésekben, valamint az SF6 gáz alkalmazása szigetelő- és ívöltő közegként az elektromos kapcsolóberendezésekben.

Az ühg-leltárban a teljes kibocsátás legnagyobb része, 72%-a az energiaszektor számlájára volt írható 2021-ben. Az ipari folyamatok és a mezőgazdaság is 11%-kal járult hozzá az üvegházhatású gázok kibocsátásához, míg a hulladékszektor 6%-ot képviselt a leltárban. A bázisévhez képest jelentősen mérséklődött a kibocsátás az energiaszektorban (–42%), az iparban (–51%) és a mezőgazdaságban (–40%), a hulladékszektoré viszont nőtt (+5%). Az erdők és a földhasználat változásai nyelőként viselkednek, vagyis összességében általában kivonják a szén-dioxidot a levegőből.

A mostani globális kibocsátásokat követve az Alföldön minden évben számíthatunk 40 Celsius-fokos maximumokra az évszázad második felében, a különösen szélsőségesen forró években pedig a 45-46 Celsius-fok feletti értékek sem kizártak az ország legmelegebb részein.

Ezzel párhuzamosan egyre kevesebb lesz a csapadékos napok száma, ezzel szemben mind többször fordul elő tartós, akár hetekig tartó száraz időszak, és növekszik a néhány órán belül lehulló extrém nagy mennyiségű csapadékkal járó napok száma. Az intézet úgy vélte, a lakosoknak, a gazdaságnak (gazdák, biztosítók, turizmus) egyre nagyobb többletkiadást okozhat a szélsőséges időjárás a jövőben.

Az MCC Klímapolitikai Intézet szerint a mostani tartós hóhullám hátterében a fokozódó globális és regionális felmelegedés, a túlmelegedett Földközi-tenger és Atlanti-óceán (erősebb viharok nyugaton és északon, tartós, masszív anticiklonok a mediterrán térségben és Kelet-Közép-Európában), az időjárást alakító ún. jet streamek fokozatos és intenzív gyengülése (forró pontok alakulnak ki az északi féltekén), a masszív, leépülni nem akaró nyári anticiklonok állnak, valamint az is problémát jelent, hogy a talajok több európai régióban is évek óta nedvességben deficitesekek.

A szervezet tapasztalatai alapján a mostani időjárás tökéletesen beleillik a klímaváltozás trendjébe: nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy rövid és középtávon csak az adaptáció, míg hosszú távon mindenképpen az üvegházhatású gázok légkörbe kerülésének visszafogása a megfelelő stratégia a klímaváltozás elleni védekezésben.

Összeállította: Raffai Ferenc

HELYESBÍTÉS!

Előző lapszámunk híroldalán két egymással ellentétes információt közzeltünk a szadai hulladékszállítással kapcsolatban. Természetesen a helyes információ az, amit a szadai polgármester és a szállítáért felelős cég egyeztetéséről szóló hírben közzeltünk: határozatlan ideig továbbra is heti rendszerességgel viszik el a szelektíven gyűjtött hulladékokat. A pontatlanságért elnézést kérünk!

A legifjabb szadaiak

A SZOKÁSOS BABACSMAGOT KAPTÁK A SZÜLŐK

Július végén köszöntötte Szada legfiatalabb lakóit szüleiken keresztül *Pintér Lajos* polgármester, aki az önkormányzat babacsomagját adta át számukra. Isten hozta *Panna Ritát, Millát, Ferencet, Adélt, Hannát, Nimródót, Olivíát* és *Ella Szofiát!*

A Pest vármegyeieknek is előnyös

ÁRAMHÁLÓZATI FEJLESZTÉS AZ E.ON TERÜLETÉN

Megújítja áramhálózatát az E.ON Hungária csoport, a fejlesztés alapvető célja az időjárásfüggő megújuló energiaforrások, kiemelten a lakossági napelemek hálózatra kapcsolásának elősegítése, amelyből minden dunántúli és Pest vármegyei település profitál. A beruházásokban az E.ON több mint 88 ezer kilométeres hálózatának jelentős része érintett. Ez az észak-dunántúli térségben nagyjából 45 milliárd, a dél-dunántúliban 30 milliárd, Budapesten és Pest vármegyében pedig 40 milliárd forint értékű áramhálózati fejlesztést jelent. A többletenergia-igények kiszolgálására összesen 1416 kilométernyi kis- és közép feszültségű hálózat létesült vagy újult meg. Több mint 2300 új vagy megújult transzformátor állt szolgálatba, és sok ezer digitalizációs, üzemirányítási, ellátásbiztonságot szolgáló fejlesztés is történt. A 115 milliárd forint keretösszegű, az EU támogatásával megvalósuló áramhálózati beruházásorozat jelentős része már elkészült és üzemel, a további tervezett fejlesztéseket 2025-ig valósítják meg. **MTI**

Javasolt a buszhelyjegy megvásárlása

TÚL BONYOLULT VOLT AZ EDDIGI RENDSZER

Az ország- és vármegyebérletek, illetve az azokra épülő új tarifarendszer kialakításának következő lépéseként a buszjáratokon is fokozatosan bevezetik – a távolságtól függetlenül 300 forintos – egységes helyjegyet, amelyet a MÁV-Volán-csoport tavaly nyáron már a nem IC-minőségű kocsikból álló, de helyjegyköteles vonatokon, illetve vonatrészekén is bevezetett. Az emelt szintű szolgáltatást nyújtó Volánbusz-járatokon eddig érvényes ún. távolsági kiegészítő jegyek rendszere bonyolult volt, hiszen annak ára függött az utazás távolságától, megvásárlása pedig nehézkes volt. Az új, egységes helyjegy először a Budapestről induló és oda érkező távolsági autóbuszokon, a következő lépésben pedig a vidéki városok között lesz igénybe vehető. Az újításnak köszönhetően a helyjegyet vásárlók csúcsidőben,

fokozott utasforgalom mellett is garantált ülőhelyen, kényelmesen tölthetik utazásukat. A helyjegy minden jegy és vármegye- vagy országbérletbérlet, napijegy, továbbá a jogszabály alapján ingyenes utazási lehetőséget biztosító valamennyi igazolvány és igazolás mellé megvásárolható. Megváltása nem kötelező, de kifejezetten javasolt, különösen a frekvenciált járatokon, amelyeken a helyjeggyel nem rendelkező utasok csak a szabadon maradt helyeket foglalhatják el – az adott jármű befogadóképességének függvényében. **MÁV-Volán-csoport**

Centimétereken múltott a dobogó

A SZADAI ILLETŐSÉGŰ VAS BLANKA REMEKÜL VERSENYZETT

Lapzártánk előtt, augusztus 11-én befejeződött a 2024-es párizsi olimpia, amelyen a magyar csapat szép eredménnyel zárt: 6 arany-, 7 ezüst- és 6 bronzérmel szereztek, emellett pedig 9 negyedik, 7 ötödik és 5 hatodik helyet értek el a sportolók.

A párizsi résztvevők közül említést érdemel a szadai illetőségű 22 éves Vas Blanka: a női országúti kerékpárosok között lett negyedik, hegyi kerékpározásban pedig a tizedik helyen végzett.

Előbbi számban, a 158 km-es táv végén a korábbi olimpiai bajnok, háromszoros világbajnok holland *Marianne Vos*szal és a vb-címvédő belga *Lotte Kopecky*vel hajrázott az ezüstéremért, s végül centikkel riválisai mögött ért célba. Mindkét eredményéhez ezúton is gratulálunk!

Ám nem sok ideje volt a pihenésre, ugyanis profi kerékpáros csapata, az SD Worx-Protime benevezte őt az augusztus 12. és 18. közötti Tour de France női versenyére.

Elismerés a kiváló munkáért

A KÖZÖSSÉGSZERVEZŐI TEVÉKENYSÉGE IS JELENTŐS

A Bárdy Péter Baráti Kör *Borbáth Gábor* akolitus részére a Gödöllői Református Líceium tanáraként nyújtott kiemelkedő pedagógiai, nevelői, lelkiigondozi

munkája és a szadai egyházközségben végzett szeretetteljes közösségszervezői tevékenysége elismeréseként Bárdy Péter-díjat adományozott. A Szadán élő Borbáth Gábor lapunk rendszeres cikkírója is egyben, díjához ezúton is gratulálunk!

SZADA HULLADÉK-GYŰJTÉSI RENDJE, 2024

AUGUSZTUS–SZEPT.

AUGUSZTUS

DÁTUM	HÉTFŐ	
19.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK
26.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV

SZEPTEMBER

DÁTUM	HÉTFŐ	
2.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK
9.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
16.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK
23.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
30.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV ZÖLDHULLADÉK

A Vertikal Group tájékoztatása szerint zsákértékesítő partnereinknél (Szadán a Dózsa György út 127. alatt, a Pati-Ker Kft.-nél) az alábbi hulladékgyűjtő zsákok szerezhetőek be: a kisebb mennyiségű komposztálható zöldhulladék gyűjtéséhez biológiai-
lag lebomló, kukoricakeményítőt tartalmazó anyagból készült zsák 180 Ft/db áron; 120 literes „Többlet-hulladék” feliratú, szürke színű köztisztasági zsák, ára a településen lévő azonos úrtartalmú edény ürítési díjának felel meg; 120 literes, víztiszta, szelektív hulladék-gyűjtő zsák.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

a Vertikal Group Nyrt.
ügyfélszolgálatán kérhető:
2112 Verese gyház, Fő út 35.;
telefon: 28/561-200;
e-mail: ugyfelszolgalat.ek@vertikalgroup.hu

Vertikal Group

TÁMOGATÁS A VIDÉKI VENDÉGLÁTÓHELYEKNEK

Közel 300 millió forint értékű támogatást hívhat le mintegy 200 vidéki alkalmi vendéglátó üzlet és további 100 vidéki zenés-táncos szórakozóhely. Az üzletenként igényelhető egymillió forint vissza nem térítendő támogatás immár a harmadik eleme a kormány által a vidéki vendéglátóhelyek számára indított 13 milliárd forint értékű támogatási programnak. A támogatási program további őszi ütemében a kávézók, a büfék, az italüzletek és a bárók adhatják majd be igényeiket. A mostani pályázatban az érintett vidéki alkalmi vendéglátó üzletek és zenés-táncos szórakozóhelyek augusztus 5-től szeptember 5-ig pályázhatnak. Az üzletenként igényelhető egymillió forintos forrást korszerű konyhatechnológiai eszközök,

a mindennapi működéshez szükséges kisebb eszközök vagy készletek beszerzésére, energiahatékony és gazdaságos üzemelést támogató fejlesztésekre igényelhetik, valamint felhasználhatják nagyobb beruházásokhoz is. A programmal kapcsolatban további információk és a részletes pályázati kiírás elérhető a kisaludyprogram.hu oldalon.

Kormany.hu

Újabb vízfogyasztás- csökkentőket oszt az önkormányzat

Folytatódik a vízfogyasztás-csökkentők osztása a lakosság számára. Szada Nagyközség Önkormányzata célja a sikeres intézményi használat után egyértelműen az, hogy a perlátorokat a lakosság számára még nagyobb körben elérhetővé tegye. Az igényeket online jelezhetik, de regisztráció nélkül szeptemberben a Szadai Polgármesteri Hivatalban azonnal átvehetők.

Molnár Csaba Sándor (képünkön) képviselő 2022 szeptemberében kapott megbízást Pintér Lajos polgármestertől arra, hogy a rezsiköltségek jelentős emelkedése miatt hosszú távon energiaköltségeket csökkentő fejlesztéseket hajtson végre a szadai intézményekben. Az akkor megfogalmazott cél egyértelműen az volt, hogy az elszálló rezsiköltségek helyett energiatakarékos,

gyorsan megtérülő beruházásokra fordítsa erőforrásait az önkormányzat.

A képviselő rövid idő alatt több intézmény világítás-korszerűsítését érte el, illetve javaslatára a fűtésrendszereket is javították. Az egyes ingatla-

nok további monitorozása után arra jutott, hogy a fontos önkormányzati célt, a vízfelhasználás mérséklését az energiatakarékos vízadagoló beépítésével lehet elérni. A felmérés szerint például az óvodában egy gyermek kézmosásakor percenként

akár 10 liter víz is elfolyhat, de egy átlagos csap akár 12–18 litert is átenged percenként, azonban a vízadagoló eszköz használatával ez az érték jelentősen, akár 1,5–1,7 literre is leszorítható, miközben a kézmosás határfoka nem romlik. Ez az eszköz a csapvégszűrő helyére beszerelve, a levegővel dúsított eljárásnak köszönhetően éri el átfolyásszabályozó hatását, és jelentős vízmegtakarítást eredményez.

– A nagyjából kétmillió forint beruházással a minden intézményben és a sportcentrumban is beépített perlátorokkal 30–40 százalé-

kos, de más települések tapasztalatai alapján akár nagyobb mértékű csökkenést is elérhetünk – húzta alá Molnár Csaba Sándor, aki szerint ez a megtakarítás jelentős, így a szadai önkormányzat az intézményei után a lakosság számára is elérhetővé tette a vízfogyasztást jelentősen mérséklő eszközt.

Az önkormányzat tavaly szeptemberben kezdte meg a tárgyalásokat a lakosság számára kiosztható perlátorokról, majd ezt követően márciusban indult az igények felmérése. Az önkormányzat 300 darabot rendelt, a tavaszi első körben több mint száz család jelezte használati szándékát, így ők már több hónapja élvezhetik a perlátorok költségcsökkentő hatását. A kedvező visszajelzések után az önkormányzat most még több családdal szeretné megismertetni a perlátort, és lehetőséget biztosítani a használatára. Jelenleg még mintegy 150 darab érhető el. Az ingyenes eszközzel komoly spórolás érhető el, de ezen túl kiemelt jelentőségű, hogy az önkormányzat az intézmények útján, a lakosság pedig a háztartási vízhasználat szabályozásával hogyan tehet a vízmegtartásért.

– Ilyenkor nyáron visszatérő probléma, hogy a száraz, aszályos időszakban a megnövekedett fogyasztási igények a vízellátó rendszer fokozott igénybevételét okozzák. Emelkezhetünk rá, hogy a DMRV felhívta a figyelmet arra, hogy ilyen szempontból Szada a különösen veszélyeztetett települések közé tartozik – hangsúlyozta Molnár Csaba Sándor. A társaság nyár eleji tájékoztatása szerint a fogyasztási igények emelkedése, illetve egy esetlegesen előforduló műszaki meghibásodás miatt a rendszerben kritikus üzemiállapot jelentkezhet, melynek következtében lokálisan nyomásesés vagy átmeneti vízhiány alakulhat ki. Mindezek okán kiemelt jelentőségű, közös érdek a vízfelhasználás csökkentése, amely a perlátorok használatával hatékonyan érhető el. **AP**

PERLÁTOROK IGÉNYLÉSE

A mellékelt QR-kód használatával érhető el a regisztrációs felület. Annak kitöltése után kapják meg a jelentkezők az átvételhez szükséges további instrukciókat. Az online felület mellett szeptemberben lehetőség nyílik azonnali, előzetes regisztráció nélküli személyes átvételre a Szadai Polgármesteri Hivatalban szeptember 4-én, 11-én, 18-án és 25-én (szerdánként) 10⁰⁰–12⁰⁰ és 13⁰⁰–15⁰⁰ óra között.

A lakossági egységcsomag tartalma:

- 1 db 3,4 liter/perc áteresztésű vízadagoló fürdőszobai kézmosó csaphoz,
- 1 db 5 liter/perc áteresztésű vízadagoló konyhai mosogatócsaphoz,
- 1 db 7 liter/perc áteresztésű zuhanyvíz-adagoló,
- 1 db RCM 3 in 1 szerelőkulcs,
- 2 db tömités a csapokba.

Hatékony és gyors segítséget nyújthatnak

Megalakult a Veresegyházi Önkéntes Tűzoltó Egyesület, amelynek célja Veresegyház és környéke tűzbiztonsága, a lakosság tűzoltási, mentési és kárelhárítási ellátásának javítása és fejlesztése. Az egyesület működési területének Veresegyházát, Szadát, Órbottyánt és Erdőkertest jelölte meg.

Volt hivatásos tűzoltóként 2024 januárjában fogalmazódott meg bennem a gondolat, hogy a környékünkön szükség lenne egy tűzoltó-egyesületre. Márciusban felvettem a kapcsolatot a polgármesterekkel, akik támogatásukat fejezték ki a kezdeményezésem iránt. Veresegyház és a szomszédos települések vezetőinek, valamint a környéken élő tűzoltó bajtársak és barátok közös akaratának köszönhetően tíz alapító taggal 2024. április 11-én megalakítottuk az egyesületünket, május 27-én pedig be is lett jegyezve. Jelenlegi taglétszámunk húsz fő. Tagjaink jelentős része életútja során hivatásos tűzoltói munkát végzett, különböző beosztásokban. Ennek köszönhetően egyesületünk jelentős része tapasztalt, sokat látott, kipróbált személyekből áll.

Fizetett alkalmazott nincs, kivétel nélkül mindenki önkéntes, és a szabadidejét áldozza településeink biztonságáért. A telephelyünket Veresegyház városában létesítjük, ahonnan könnyen elérjük a környező településeket is. Szeretnénk saját tűzoltógépjárművet beszerezni, melyet ugyanolyan felszereléssel kívánunk ellátni, mint ahogy az egy hivatásos tűzoltósággon megtalálható.

AZ EGYESÜLET ALAPÍTÁSÁNAK LEGFONTOSABB OKAI:

- Veresegyház és a környező települések markáns terjeszkedése és ezáltal a legközelebbi tűzoltóságok vonulási idejének hosszúsága a megnövekedett gépjárműforgalom miatt (Gödöllő, Aszód, Vác, főváros);
- a hivatásos tűzoltói kapacitás leterheltségének jelentős emelkedése és az ebből fakadó szűkülő biztonsági keresztmetszet, illetve a helyi adottságok miatt előfordulhat, hogy mi érünk ki először egy kárhelyszínre, s nekünk kell az elhárítást megkezdeni.

Ezek az egyesület vállalt kötelezettségei, melyekben számíthatnak ránk! Működésünk lehetővé teszi, hogy hatékony és gyors segítséget nyújtsunk a környéken élő lakosoknak. Részt tudunk venni különböző rendezvényeken, családi napokon, színesítve az ottani programokat, valamint ezzel is népszerűsítve a tűzoltói hivatást, ami kiemelkedően fontos számunkra. Tűzoltási kapacitásunk (erő és eszköz, humán és technikai) lehetővé teszi tűzóri feladatok ellátását. Termelőüzemek, ipari létesítmények tűzjelzésből kivett működésük esetén is védelemmel ellátottak lesznek, ezáltal eleget tesznek jogszabályi kötelezettségüknek. Elhúzódó – akár többnapos – kárfelszámolás esetén (pl. viharok) hatékony segítséget tudunk nyújtani a hivatásos erőknek, csökkentve az alapállapot eléréséhez szükséges időt.

Forrás: Facebook/Veresegyházi Önkéntes Tűzoltó Egyesület/Riesz Ádám

A szokásoknak megfelelően a Gödöllői Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság (GHTP) ezúttal is beszámolt előző évi tevékenységéről a szadai képviselő-testületnek. A GHTP működési területén 2023-ban 1223 eseményhez történt riasztás, ebből 842 alkalommal kellett beavatkozni – ehhez képest 2022-ben több riasztást kaptak és több beavatkozásra került sor.

Tűzesethez 468 riasztás történt, ebből tényleges beavatkozásra 243 esetben volt szükség. A beavatkozást igénylő esetek 68 százaléka (97 eset) szabadtéren keletkezett, illetve előfordultak otthoni tűzesetek is (70). 2022-höz képest (666 riasztás, 416 beavatkozás) itt is csökkenés figyelhető meg. A GHTP kiemelt figyelmet fordított a lakóingatlanokon bekövetkezett tűzesetek hatékony felszámolására, az események elemzésének segítségével a lakoságtájékoztató és figyelemfelhívó tevékenységének folyamatos fejlesztésére. A közlekedési eszközökben keletkezett tűzesetek azonban ugrásszerűen nőttek: 2021–22-ben 9, 2020-ban 11 esetet regisztráltak, míg 2023-ban már 26 alkalommal kellett kivonulniuk a tűzoltóknak. Ezzel szemben a kéménytűzek száma csökkent: egy évvel korábban 8, tavaly csak 7 esetben volt szükség beavatkozásra. A GHTP kiemelte, hogy 2023-ban sem volt szénmonoxid-mérgezéses haláleset a tűzoltóság működési területén, ami nagyban köszönhető a folyamatos megelőző tevékenységüknek.

Műszaki mentéshez 755 alkalommal történt riasztás, ebből tényleges beavatkozást 599 eset igényelt. Ez a szám jelentősen emelkedett 2021-hez (517 és 394) és 2022-höz (577 és 464) viszonyítva. A közúti balesetek száma az előző évihez képest 10 százalékkal csökkent.

Szadán 2023-ban 19 műszaki mentést hajtottak végre (2022-ben 24-et), tűzesetet pedig 17 alkalommal regisztráltak (2022-ben 20-at). A legtöbbször Gödöllőn vonultak ki a tűzoltók tavaly: 221-szer műszaki mentés, 118-szor tűzeset miatt. A GHTP megállapítása szerint az adott település káreseményeinek száma arányban van a város népsűrűségével, valamint a folyamatosan növekvő veszélyforrások (ipar, közlekedés) fennállásával.

Jó, ha lesz közeli segítség

Ne legyél áldozat!

A hölgyek sokkal inkább ki vannak téve erőszaknak, és ezt felismerve indul önvédelmi képzés számukra. A legfontosabb védekezési technikák elsajátítására nyílik lehetőség szeptemberben.

Nem kell megijedni

Nem új keletű, de sajnálatos tény, hogy az erőszak része a mindennapoknak. Bárkit bárhol érhet inzultus, akár szórakozóhelyen, akár hazafelé menet a közlekedési eszközön vagy a nyílt utcán. Szomorú apropója ennek, hogy az elmúlt hónapokban többször is elfordultak támadások a gödöllői HÉV-en, és erre már a megyei rendőrök is kénytelenek voltak reagálni.

Nem újdonság az sem, hogy egy nő – főleg, ha egyedül van – fokozottabban ki lehet téve az ilyen jellegű zaklatásoknak. Mivel a rend éber őrei nem tudnak ott lenni mindenhol, felmerül a kérdés: mit tehetek én, hogy ne legyek áldozat?

Ennek érdekében indít önvédelmi szemináriumot és alapképzést hölgyek számára a Szadai Fehér Tigris Szabadidő- és Sportegyesület. A mostani oktatás célja, hogy megmutassa, milyen eszközök állhatnak a nők rendelkezésére egy konfliktus kezelése esetén szóban, testbeszéddel, pszichésen, végül esetben fizikálisan. A megfe-

lelő testi ellenállás mellett nagy hangsúlyt fektetünk a mentális felkészítésre és a legfontosabb dologra, a megelőzésre.

Hogyan tudom megőrizni a nyugalma- mat olyan helyzetben, amikor veszélyben érzem magam, és rendkívül fontosá válik a higgadt cselekvés? – tehető fel a kérdés. Ehhez tudni kell pár fontos dolgot: azt, hogy ki vagyok, miben vagyok jó, mik a gyengéim, mire képes a testem; és tudnom kell kiállni magamért akkor is, ha más nem tud vagy nem akar közbelépni.

A szimulált helyzetek és önvédelmi technikák felmutatása mellett szó lesz taktikákról, viselkedési formákról és kommunikációról; a védekező fél és a támadó pszichés jellemzőiről, az ebből fakadó viselkedésről és testbeszédről – amelyből tudnunk kell olvasni, illetve amellyel üzenetet közvetíthetünk a másik felé, hiszen az erőszakkal fenyegető helyzetek gyakran kezdődnek szóváltással.

A felkészítés hangsúlyos részét képezi majd a konfliktushelyzetek képzeletben történő részletes, különböző sebességgel való lejátszása. Ezenkívül lesznek szimulációs gyakorlatok, szerepjátékok, ahol váratlan, de életszerű helyzeteket modellezünk, végül közösen, tapasztalatokra alapozva találjuk meg a testi-lelki alkathoz leginkább igazodó megoldást.

Nőként a gyengébb fizikai felépítés bizonyos hátrányt jelent, de egy megfelelően

Minden a technikán múlik

SZADAIÁKNAK DÍJMENTES!

A női önvédelmi szeminárium és alapképzésre szeptember 13-án és 20-án 18.30-tól 20.30-ig kerül sor a Székely Bertalan Általános Iskola tornatermében. Mindkét foglalkozáson való részvétel a szadai hölgyeknek ingyenes! Az alapképzést a Szadai Fehér Tigris Szabadidő- és Sportegyesület kempó karate szakosztályának 2. danos vezetője, *sensei Stocker Gizella* és dr. *Agárdy Claudia* 1. danos kempómester (többszörös junior és felnőtt kempó világ- és Európa-bajnok) tartják. Gyere el, hozd a barátnődet is! Nem kell más, csak kényelmes póló, tréningnadrág, edzőcipő és egy kis bátorság.

Jelentkezés és további információk itt: gstocker12@gmail.com

begyakorolt technika jó szolgálatot tehet. Olyan helyzeteket és önvédelmi technikákat is modellezünk, amelyek nemcsak a konkrét küzdelmet, hanem a kommunikációs stratégiákat is alaposabban érintik, mivel nőként a fizikai lehetőségeink, valljuk be, eléggé behatároltak. Ennek egyik fontos eleme a földre kerülés kivédése, s ha ez nem sikerül, akkor a földre kerülés mikéntjének – különböző eséstechnikák – az elsajátítása. Jó tudnunk, hogy a földön fekvő kiszolgáltatott helyzetből hogyan tudunk kiszabadulni, milyen védekezési technikák állnak rendelkezésünkre még egy ilyen súlyos stresszel járó pozícióban is, és így majd kezelni tudjuk az esetleges megrázkódtatást, pánikot.

Ne feledjük: a támadó a legtöbb esetben nem számít ellenállásra, ezért a meglepetés erejével hat, ha egy könnyűnek látszó áldozat kiáll magáért. Ehhez viszont nem árt, ha tanulunk néhány használható technikát, amely már magabiztosabbá tehet, és amely segít tudatosítani: nem leszek áldozat!

Stocker Gizella

A helyzet súlyos, de nem reménytelen

Kissé tragikus a közállapot a gödöllői HÉV vonalán, és ez már a vármegyei rendőrség ingerküszöbét is elérte. Egy biztos: a tömegközlekedési járaton sokkal több egyenruhásra lehet számítani.

Június végén, július elején ismét középpontba került a Budapest és Gödöllő között közlekedő HÉV-vonal: egy fiatal nőt molesztált egy külföldiek alkotta, itas emberekből álló csoport, az esetet több utas is felvette a telefonjával, a videók pedig elterjedtek a közösségi médiában, illetve utasok beszámolója szerint naponta több, feltehetően kábítószerrel bódult állapotba került személy tartotta „uralma alatt” a járatokat (utóbbiak célpontja feltehetően Kerepes). Nem új ez a jelenség, hiszen már az év elején hallhattunk hasonló panaszokról.

Mindenesetre a helyzet súlyosságát mutatja, hogy július közepén a Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság (PVMRFK) tájékoztatón számolt a gödöllői HÉV-vel kapcsolatos ügyekről. **Lauda Zoltán** dandártábornok, rendőr-főkapitány azt mondta, hogy néhány kiragadott felvétel nem tükrözi pontosan a HÉV vonalán tapasztalható állapotokat, ugyanakkor hozzátette: a hatóságnak nem célja a lakosság félrevezetése, a megszerzett adatok alapján a rendőrség minden bűncselekményt igyekszik felderíteni. Ebben a Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság együttműködik a Budapesti Rendőr-főkapitánysággal, valamint a MÁV-HÉV vezetőségével is.

– Az idei első fél évben a rendőrség negyvenkilenc bejelentést kapott a gödöllői HÉV vonalához köthető bűncselekményekről, ebből húsz esetben indult büntetőeljárás, jellemzően lopások miatt. Négy embert állítottak elő a járatokról kábítószerrel elkövetett visszaélések miatt, ezek között volt azonban olyan eset, amikor két utas drognak nem minősülő nyugtatót fogyasztott – ismertette a szikár statisztikai adatokat **Lauda Zoltán**.

A dandártábornok kiemelte: hatóságként figyelemmel kísérik a közösségi oldalakat, ez azonban nem jelenti azt, hogy minden

esetben az azokon megjelent tartalmak alapján indítanak eljárásokat. Arra kérte a bűncselekmények sértetteit, tanúit, hogy mindenképpen tegyenek bejelentést, mert ezzel nagymértékben hozzájárulnak a hivatalos vizsgálatok sikeréhez. Hozzátette: Kistarcsa

Foto: politika.hu
Rendszeressé vált a hatósági jelenlét

GYORS CSELEKVÉS

A vármegyei rendőr-főkapitány megerősített szolgálatra utaló kijelentését tettek is követték. A tájékoztatót követően a PVMRFK a társszervekkel közös akciót indított a HÉV vonalán. Tucatnyi egyenruhás egy kora délutáni eligazítást követően szállt fel a szerelvényekre, és ha bármi gyanúsítást – bűncselekményt vagy szabálysértést – észleltek, azonnal intézkedtek, akit csak lehetett, igazoltattak. A késő estig tartó műveletben 43 személyt ellenőriztek, szabálysértés elkövetése miatt nyolc helyszíni bírságot szabtak ki – többnyire közterületi alkoholfogyasztás miatt, vagy éppen azért, mert nem tudták igazolni magukat –, két embert előállítottak a kapitányságra, ugyanis kiderült, már körözték őket. A legelső ellenőrzést azóta több is követte, több intézkedéssel. A PVMRFK szerint visszatérő akciókra és állandó egyen- vagy civil ruhás rendőrökre – mind a szerelvényeken, mind a megállóknál – a jövőben is számíthatnak az utasok. A cél a közrend és a közbiztonság fenntartása, valamint az utasbiztonság megerősítése.

körzetében ugyanakkor másfél kilogramm kábítószer, illetve pszichotróp anyagokat foglaltak le egy társaságtól, valamint kétszázmillió forint zárolásáról intézkedtek. A letartóztatásban lévő gyanúsítottak ellen kábítószer-kereskedelem miatt indult eljárás. Egy másik környéki csoportból hét embert tartóztattak le, ők főképp Hollandiából csempészték drogot, esetükben hétszázmillió forintnak megfelelő vagyonzár elrendeléséről döntöttek.

Beszámolt arról is, hogy a megerősített hatósági jelenlétnél köszönhetően emelkedett az ellenőrzések, a büntetőeljárások száma Kistarcsa és Kerepes környékén. **Lauda Zoltán** szerint ugyanakkor a hatóság tapasztalatai nem támasztják alá a közösségi médiában megjelenő vélekedéseket, amelyek szerint a két település környéke drokközponttá vált volna az utóbbi időben. De a rendőrség a történet hatására megerősítette jelenlétét a térségben, civil ruhás rendőrök is teljesítenek szolgálatot a járatokon és a környéken, együttműködnek a civil szervezetekkel és a polgárőrséggel is.

A tájékoztatón **Nagy Gábor**, a MÁV-HÉV Zrt. vezérigazgatója azt mondta, hogy a gödöllői vonalon tapasztalható állapotok néhány emberhez köthetők, az utasok panaszai rájuk vonatkoznak. A vasúttársaság saját rendszerekkel is megerősítette a járatok biztosítását, s tervben van, hogy a dolgozókat testkamerákkal is ellátják. Létrehoztak egy megerősített egységet is, amelynek tagjai gyors segítséget tudnak nyújtani a gödöllői vonalon. **MTI/RF**

A kormány döntése értelmében 2024. augusztus 1-től jelentősen megemelkedtek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) által, valamint a közlekedési szabálysértések esetén kiszabható pénzbüntetések. Az új szabályozás a három leggyakoribb adómulasztás és a különböző közlekedési szabálysértések esetén alkalmazandó büntetési tételeket érinti.

A NAV által kiszabható bírságoknál természetes személy adózók esetében a mulasztási bírságok maximuma 200 ezer forintra, míg a nem természetes személy adózók esetében 500 ezer forintra emelkedik. Szintén kétszeresére nő a be nem jelentett munkaerő foglalkoztatásáért kiszabható bírság összege, egymillióról kétmillió forintra. Hasonló mértékű büntetési tétel várható a számlaadási és az iratmegőrzési kötelezettség elmulasztása esetén is, itt is kétmillió forintig terjedhet a büntetés.

Közlekedési szabálysértések esetén az ittas vezetésért, az elsőbbség vagy előzés megsértéséért, érvénytelen hatósági engedély vagy jelzés használatáért, valamint a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértéséért kiszabható bírságok összegei is nagyjából a kétszeresére emelkedtek.

RF

Döcög a rendszer

Nehézkesen megy az italospalackok visszaváltása, mert időnként meghibásodnak az automaták. A MOHU Zrt. szerint túl gyorsan és túl sok palackot váltanak vissza az emberek.

Január óta találkozhatunk a MOHU REpont automatáival. Minden 400 négyzetméternél nagyobb üzlethelyiségben kötelezőn lennie kell ilyen berendezésnek, és minden 200 négyzetméternél nagyobb boltban ajánlott a megléte. Jelenleg 3000 ponton lehet visszaváltani az automatákban, és már 1000 kis üzlethelyiség is csatlakozott a kézi visszaváltási rendszerhez.

„Július 1-től csak visszaváltható csomagolásban forgalmazhatják termékeiket az italgártók. Ezért egyre több ilyen palack, üveg és doboz található a boltok polcain. Ennek megfelelően a visszaváltások száma nagyon megnőtt az elmúlt időszakban. Az utóbbi napokban a félmilliót is meghaladta az italospalackok visszaváltása naponta, mostanra pedig összességében már tízmillió visszaváltás történt országsszerte; ez a szám folyamatosan, egyre nagyobb arányban nő” – adott diadalittas győzelmi jelentést a MOHU Zrt. július elején.

Az automatákon háromféle lehetőség közül választhatja ki a vásárló, hogy milyen formában kapja vissza az 50 forintos betéti díjat. Ezek a következők: a boltban levásárolható utalvány, saját bankszámlára utalás vagy jótékonyági célra történő ado-

A kevés palackkal még elbírnak az automaták

mányozás. Viszont azt a cég „jó-tékonyan elfeledte” hozzátenni, hogy országsszerte igen nehézkesen megy a visszaváltás az automatáknál. Ugyanis több helyszínen egyszerűen felmondták a szolgáltatást a gépek. A berendezésekkel többféle probléma is elő szokott fordulni, például nem tudják beolvasni az aludobozok vonalkódját, megtelnek vagy meghibásodnak, a javításuk pedig hosszú időbe telik.

Ozoli Gábor, a hulladékos társaság szóvivője az RTL-nek ezzel indokolta a problémát, hogy az emberek túl sokszor keresik

fel az automatákat, és egyszerűen túl sok palackot szeretnének visszaváltani.

Szadán a helyi Lidl áruházban található ilyen REpoint automata. Lapunkhoz nem jutottak el konkrét jelzések arról, hogy itt bosszankodtak volna a vevők a visszaváltás során, és ha üdítő kivételként tényleg nem volt itt ilyen eset, azért a jelenség mindenképpen figyelemre érdemes. Pláne amiatt, hogy mekkora hangsúlyt adott a MOHU a hazai hulladékgazdálkodási rendszer reformjának, benne az új visszaváltási rendszernek.

RF

Jövőre ugyanitt!

Ezen a nyáron is rengeteg tábor várta a szadai gyerekeket. A Faluház által szervezett programokon ezúttal is sok visszatérő táborlakó volt.

Szada Nagyközség Önkormányzata az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is nagy hangsúlyt fektetett a gyermekek táboroztatására. A nyári programok kapcsán már kora tavasszal elindult a szervezés és az ötletelés, hogy mire a szülők tervezgetni kezdenek, mi már fel tudjuk sorakoztatni az idei táborok listáját. A táborok továbbra is nagy jelentőségűek, hiszen a szülőknek nincs anynyi szabadságuk, hogy az isko-

lai szünidő végéig programot biztosítsanak gyermeküknek.

A Faluházban évek óta tartunk táborokat, amelyekbe nagyon sok a visszatérő gyerek, illetve egykori táborozóink közösségi szolgálatot teljesíteni jönnek. Ennek mi is nagyon örülünk, hiszen ismerik az itteni életet és örömmel foglalkoznak a kisebbekkel. Szerencsénk van, mert az önkormányzat támogatja a táborok megszervezését és lebonyolítását, így az idén is csak nagyon minimálisan kellett árat emelnünk. Ennek köszönhetően tudtuk biztosítani a minőségi programokat.

A gyermekek számára fontos, hogy jó helyen és jó társaságban legyenek. Táborvezetőként az az egyik legnagyobb érzés, amikor úgy búcsúzunk el egy-egy hét végén, hogy a gyerekek jelzik, jövőre is szeretnének jönni. Munkatársaimmal együtt minden nyáron várjuk is az előző évi kis táborlakókat (is), velük együtt a vidám mosolyokat, a közös nevetést, az élményeket. Itt mindenki arra törekszik, hogy a szülő nyugodtan dolgozhasson, mert tudja, hogy a gyermeke napközben jó helyen van, a kicsik pedig évekkal később is lelkesen mesélik, milyen jól érezték magukat a szadai táborokban. Én is, kollégáim is minden tábori napon azon voltunk az idén is, hogy mindannyian élményekkel

dús napot zárjunk.

Köszönjük minden résztvevőnek, hogy velünk töltötték a nyári szünetet, reméljük, jövőre ismét találkozunk! Várunk mindenkit vissza!

*Pusztai-Krepsz
Mónika táborvezető,
a Faluház vezetője*

Viszlát, könyvtár!

Eseménydús nyári vakációt követően új könyvekkel várja az olvasni vágyókat a Bagolyvár könyvtár. A megszokott rend mellett viszont ismét személyzeti váltás következik szeptember elejétől. Köszönettel tartozom mindenkinek, aki jelenlétével, személyével színesítette itteni munkámat, szerencsés vagyok, hogy rengeteg szép emléket vihetek magammal. További tartalmas olvasói élményeket kívánok mindenkinek, látogassák, használják gyakran ezt az igazán remek könyvtárat a jövőben is!

Könyvajánló

Szinvai Dániel: Párhuzam
(Csimota Könyvkiadó, 2024)

Sokan mondják, hogy minden jó könyvnek több olvasata van. *Szinvai Dániel* műve esetében ez a szó szoros értelmében így van, már könyvtárgyként is felhívja magára a figyelmet. A könyv szerkesztése egyedülálló, két borítója és két fülszövege van, és bármely oldalról olvasható, amit a vitathatatlanul zseniális szerkesztési megoldások és képi világ tesznek lehetővé. A szerző szűkszavúan mesél, de a néhány szavas mondatok komplex történetté alakulnak, hála a gazdag szimbólumvilágnak. Idézet a fülszövegből: „Egy srác megérkezik valahová, egy lány megindul valahonnan. Egy történet. Vagy kettő. Vagy sokkal több? Egy fiúé és

NYITVATARTÁS

Hétfő: 9–16 óra, Kedd: 11–17 óra
Szerda: 12–18 óra, Csütörtök:
9–16 óra, Péntek: 9–15 óra

ELÉRHETŐSÉGEINK:

www.szadafaluhaz.hu
szadakonyvtar@gmail.com
Bagolyvár Könyvtár Facebook-oldal
+36 28-503-180,
+36 70-19-99-571

egy lányé. Egymás felé tartanak, és van egy pont, ahová megérkeznek. Találkoznak? Talán nem is ez a fontos.”

Összeállította: Juhász Vivien könyvtáros

A nyár utolsó összművészeti és kulturális bulija augusztus 31-én szombaton a Székely-kertben

Turbófokozatra kapcsolunk az immár harmadik fényfesztivál szervezésében! Nehéz lenne felsorolni azt a sokszínű kínálatot, amivel elvárásolni készülünk benneteket, de itt egy kis ízelítő a programrengetegből.

A Szemünk Fénye Gyerekszigetre már már korán érdemes kiérni, hogy 10:30-tól részt vegyetek *Benedek Kriszta* Kerekítő Tippető foglalkozásán.

Ismét lesz Baba-mama sátor a legkisebbeknek, pelenkázóval, matatófallyal, fejlesztőjátékokkal. Egész délelőtt a Szadai Családi Klub vár kötetlen beszélgetéssel, 16 órától pedig a Zenebölcsi *Orsival*.

A nagyobbakat a Népi Játszó meseudvarába és a kismesterek műhelyének foglalkozásaira hívjuk, ahova folyamatosan be lehet kapcsolódni, és ki lehet próbálni az agyagozást, a papírmerítést, a szövés-fonást, de lesz még könyvjelzőkészítés, porcelánfestés, kovácsolás, üveg- és kavicsfestés és a Csemete Tanodával együtt az apró manók minikertjének készítése is.

Várhatóan 15 órakor kezdődik Tücsök Szabi interaktív gyerekkoncertje, majd a közkedvelt bingó játékkal folytatódik a program. A nagyobbakat várja a VR-varázs, a fiatal mérnökök legős szigete. Emellett ismerkedni lehet a hullók világával is. A sportzugban lesz csocsó, pingpong, slackline és akrobatikus elemek is próbálgathatók a Waldorf Akro csoporttal.

Az idei év újdonsága a hat méter magas mászófal, ami kicsiknek és nagyoknak egyaránt izgalmas szórakozást nyújthat. Reméljük, sokan kipróbálják magukat ebben az ügyességi sportban, mely ez évtől már olimpiai sportág is.

Több színpadon váltják egymást a programok.

A Kert Színpadon lép fel a Szadai Szólások, a Napcsillag bábesoport, itt tapasztalhattok a szadai iskolások kis tehet-

ségeinek is. Különlegesnek ígérkezik *Danny Bain* Kodzsugukila, a boszorkány című afrikai zenés interaktív meséje, de meglepetéssel készül az Első Szadai Ír Kocsmazenekar, a Czibere Táncgyűttes, a 4M Dance Company és a Laboda népzenekar is.

A Fénytörök színpad fellépői a MÉHEK, a Máklíkőr, a Big Gunz, a The Cliff band és a fiatal tehetségek kategóriában a Yesterday at Home, zárásig pedig DJD gondoskodik a bulihangulatról a keverőpult mögött. A Pódium színpadon helyi tehetségek mutatkoznak be.

A vásári forgatagban válogathattok a szebbnél szebb kézműves portékák közül, de sem szomjan, sem éhen nem maradtok, mert finom borok, sörök, szörpök, limonádék, helyben készült vásári finomságok és ingyenségek várnak rátok. Az édesszjúaknak varázsfagyit, sütitket és desszertet kínálnak. A Bio placcon találtak házi sajtokat, tejet, olajbogyót, rostos leveket, gyógynövényeket és mikroöledek is.

A fák alatt újra megterítjük Szada Vendégszálát, ide tervezzük a Fesztivál Családfát is, és a képeskönyves lapozgatót, ahol régi játék- és társasmustra, könyvturkáló, könyvbemutató, dedikálások és beszélgetősarok várja az érdeklődőket. A Szada Ring jóvoltából az idén sem maradhat el a népszerű pedálosgokart-pálya,

és újra lehet élménytraktorozni a *Szabó* testvérekkel.

A Nyitott Kapuk ismét különlegességekkel várják a látogatókat. Az Art Udvarban kiállító művészek között ez évben is lesz meglepetésvendég. Délután 15 órától *Lipták Ildikóval* kezdődik a kerekasztal-beszélgetés a kiállító alkotókkal. Zenei élményben sem lesz hiány: a vájtfülűeket *Szabó Gergő* és jazztrója, valamint *Neumann Balázs* várja pazar jazzmuzsikával.

Népi mesterségek utcája nyílik a Jókai utca elején, ahol olyan régi mesterségek próbálhatók ki, mint a kosárfonás, a nemezelés, a gyöngyözés. Itt is lesz meglepetésprogram a hagyományörzés témakörben.

Kétóránként lesz tombola is, értékes nyereményekkel. Az est fénypontja a szadai iskolások csodás alkotásaiból összeállított zenés fényfestés, melyet a Székely Bertalan Múteremház homlokzatára vetítünk este fél 9-től. Szeretettel várjuk az összes kis alkotót és családját erre az egyedülálló élményre, ahol 300 gyerekrajz elevenedik meg az épület falain. Ezt követően kihirdetjük a rajzpályázat győzteseit.

A fesztivál résztvevőinek biztonsága érdekében most is lesznek korlátozások a környező utcákban, de erről tájékoztatni fogjuk az ottlakókat. Parkolni is több arra kijelölt helyen lehet majd.

Gyertek minél többen, használjátok ki a nyár utolsó napját egy kis kikapcsolódásra, szórakozásra, új élmények, ízek, benyomások felfedezésére! Szóljatok a szomszédoknak és a barátoknak is! Köszönet kiemelt támogatóinknak, akik nélkül ez

a fesztivál nem jöhetett volna létre: *Szada Nagyközség Önkormányzata, Mondí Szada Kft., Titán Containers, Sante Magyarország Kft., Kratos, Halfone Reklámgrafika Kft., Zenix Kft.*

További információk a fesztiválról itt: <https://www.facebook.com/szadafenyei>

SzadaFeszt Közösség-szépítő Egyesület

A játék a lényeg!

Folytatjuk *Miért jó Szadán élni?* című sorozatunkat, melyben bemutatjuk a Szadán fellelhető értékeket. Ezek a kincsek jelenthetnek szorgalmas embereket, közösségeket, épített és akár a bennünket körülvevő természeti értékeket is. Mindegyikben közös, hogy itt vannak, ahol a mindennapjainkat éljük, bár sokszor az élet sodrásában észre sem vesszük ezeket és elmegyünk mellettük!

sa közben is nyomkodta a számítógépes kontrollert. Ginának a Trónok harca társasjáték adta a kezdő lökést, ami nagyon megtetszett neki, utána újabb és újabb játékokat próbált ki. Gergő egy impulzív posztot osztott meg a Facebookon (a falucsoportban), hogy életre kellene hívni egy társasjátékos klubot, hogy a település lakói szervezett formá-

ban együtt játszhasanak.

Mindannyiukban szinte egyszerre érett meg a gondolat. Majdnem egy hét alatt alakították meg a csoportot 2022 szeptemberében. Felnőtt társasjátékosklubot álmodtak meg, de 12 éves kortól, szülői felügyelet mellett szívesen látják azokat a fiatalokat is, akik már magabiztosan tudnak társasozni és új játékokat, játékszabályokat megtanulni.

A kezdetektől a szadai Faluház ad otthont a klubnak, hétfőn és szerdán 17 órá-

A játék az emberi tevékenység egy olyan sajátos formája, amely végigkíséri az ember egész életét és az emberiség történelmét. Az embert – akár fiatal, akár idős – akaratlanul is magával ragadja a játék varázsa, és képes annak önfelelt módon átadni magát.

„A játék az ember teremtménye, mely teremtője örömeire hivatott szolgálni egy olyan országban, ahol a »komolyság« és a »vidámság« nem egymással ellentétes, hanem egymást kiegészítő fogalmak, és amelynek a földjére csak játszva teheti be az ember a lábát” – mondta egykor a híres német író, *Erich Kästner*.

Varga Bence és felesége, Varga-Brezina Brigitta, dr. Vigh Georgina és Szabó Gergely klubot hívtak életre, és ez nem más, mint a JátSzada Társas Klub. Egy baráti társaság, amelynek tagjai a kezdet kezdetén nem ismerték egymást, azonban a játék iránti szenvedély összehozta őket. Brigi és Bence a digitális játékok világából érkeztek, ahol kemény „gamerek” (számítógépes játékosok) voltak. Annyira, hogy Bence olykor a kisgyermeké ringatá-

Temérdek játék várja az érdeklődőket

tól van lehetőség részt venni (pontosabb eseménykiírásokért érdemes a JátSzada Facebook oldalt/csoportot követni). Az események nyitottak és ingyenesek. Önszervező a klub, és szívesen látnak olyan érdeklődőket is, akik játékmesterré szeretnének válni.

Mielőtt bevezetnek egy új játékot, a játékmesterek alaposan utánanéznek a <https://boardgamegeek.com> weboldalon, hogy az adott játékkal kapcsolatban milyen a közönség reakciója. Ezen az oldalon különböző nehézségi kategóriákba, típusokba sorolják a világ játékeit. (A Magyarországon forgalomban kerülő társasjátékok értékelései is megtalálhatók itt, szóval érdemes szétnézni.)

Keresik az új lehetőségeket, így például pályázatot nyújtottak be a szadai önkormányzatnál játékok beszerzésére és egy egész napos unmatched verseny szervezésére, mely a támogatásnak köszönhetően meg is valósulhatott a szadai Faluházban. A verseny győztesei értékes díjakat és kupát nyertek. Az elnyert pályázatnak köszönhetően tovább bővílhetett a klub több mint 50 darabos játéktára is, ezenkívül a tagok saját készleteikkel is hozzájárulnak az alkalmakhoz. A klub csatlakozott a Társasjátékok éjszakája rendezvényhez (<https://tje-24.tarsasjatekokejszakaja.hu>), melyet telt házzal sikerült megrendezniük.

A zárt csoportjukban (<https://www.facebook.com/jatszadatarasasklub>) több mint 200 tag van, akik közül ötvennél is több a törzsjátékos, ők rendszeres résztvevői a klub programjainak. Vannak játékosok az idősebb korosztályból is, akik helyi römiklubot alakítottak; a legidősebb 74 évesen fedezte fel ismét a játék örömeit.

Az alapítók szerint maga a játék a lényeg, ahol az ember kiszakadhat egy kicsit a világból. Ne feledjük, hogy játszani jó!

Miért jó Szadán élni? Talán az olvasó is rájött, hogy többek között azért, mert szép a környezet, nagyszerű emberek lakják, akik remek közösségeket szerveznek!

Várdombi Attila

NÉVJEGY

Alapítók: Szabó Gergely, Dr. Vigh Georgina, Varga Bence, Varga-Brezina Brigitta

Rendszeres játéknapok: a Faluházban (Szada, Dózsa György út 63.) hétfőn 17 órakor, szerda 17 órakor

Facebook: <https://www.facebook.com/jatszadatarasasklub>

Legnagyobb rendezvény: Legendák Ébredése unmatched verseny

Gondolatok a 2023/2024-es tanévről

Véget ért egy újabb tanév a Székely Bertalan Általános Iskolában. Az intézmény vezetője szerint „az idén sem volt könnyebb, mint máskor, de sok sikert élhettünk meg együtt”.

Sokan gondolják, hogy pedagógusnak lenni remek, hiszen ott a hosszú nyári szünet. Az új tanév rendje miatt ez már kevésbé igaz. Sokkal inkább azért szép ez a hivatás, mert gyerekek közt lehetünk, akik örökké fiatallá tesznek minket.

Az elmúlt tanévben diákjaink és dolgozóink is rengeteget dolgoztak, aminek eredményességét többek között a kiváló tanulmányi és magatartás-szorgalom átlagok is mutatják. Minden nyolcadik évfolyamos tanulónk felvételt nyert valamely általa választott középiskolába – ezúton is kívánok nekik sok sikert. Kompetenciaméréseken is megmérettették magukat a 4–8. évfolyamos diákok. A lezárt tanévben történelem és digitális kultúra tantárgyakkal bővült a mérési tantárgyak így is igen magas száma, jelenleg több osztályt hat tárgyból mérnek digitális feladatokkal. Az eredményeink a hasonló méretű településen élő tanulókéhoz hasonlóak, természetesen folyamatosan igyekszünk diákjainknak biztosítani a kompetenciaalapú oktatást.

Igazán büszke vagyok arra, hogy együttműködésünk továbbra is kiváló Szada Nagyközség Önkormányzatával, több fejlesztésünk (informatikai eszközök, kerékpártároló, jutalomkönyvek, szertár) megvalósítását támogatta. Emellett szorosabbra fűztük a kapcsolatot a szadai hagyományőrző egyesülettel, a következő tanévtől több osztályunk egyre többet tudhat meg Szada múltjáról és jelenéről. Vezetői programom fontos része a sport támogatása, ezt erősítve az elmúlt tanévben lényegesen több saját szervezésű sportversenyen vehettek részt diákjaink, illetve sportnapot és sportos gyereknapot is tartottunk. A korábbi évekhez képest sokkal több tanulónk vett részt diákolimpián, kimagasló eredményeket értek el többek között asztalitenisz, tollaslabda és lövészet sportágakban, illetve végre a labdarúgócsapatunk is összeállt.

Sikeres pályázatot nyújtottunk be, így hetedik évfolyamos tanulóink kísérőikkel részt vettek a Határtalanul elnevezésű ki-

”

*A helyhiány súlyos,
akadályozza a minőségi
feladatellátást*

ránduláson. A „Millió lépés” kezdeményezéshez csatlakozva kültéri pingpongasztalt is nyertünk, illetve egymillió forintot a testnevelésszertár fejlesztésére.

A szülői munkaközösség kiválóan képviseli a szülők álláspontját minden kérdésben, jó az együttműködés, képesek vagyunk együtt megoldásokat találni. Az általuk szervezett őszi süteményvásár és jótékonysági bál rengeteget segített az esz-közellátottság javításában. A földszinti és az első emeleti mosdók felújítása is adomány segítségével valósult meg, melyet nagyon köszönünk.

Szadáért kitüntetésben részesült *Jancsóné Szalai Szidónia* és *Györfi Zsuzsanna*, illetve *Kozma Márk* tanuló. A Dunakeszi Tankerületi Központ elismerését kapta meg *Szarka Zsuzsanna* és *Kunya Linda*; előbbi kollégánk idén vonult nyugdíjba, jó pihenést kívánunk neki.

A sok szép dolog mellett továbbra is szembe kell nézzünk azzal a nehézséggel, hogy a főépületben mindössze 15 tanterem van, de a 2024/25-ös tanévben szeptembertől 21 osztályunk indul. A helyhiány súlyos, akadályozza a minőségi feladatellátást. Immár a harmadik óvoda épül, de iskola még mindig csak egy van. Kívánom, hogy akik határoznak az új iskola megépítésével kapcsolatban, látogassanak el hozzánk és végre adjanak engedélyt az új épület építésének megkezdésére. A szadai gyerekek és nevelőik megérdemlik, hogy minőségi munkájukat méltó körülmények között végzhessék.

A 2. OSZTÁLY SIKERE A MATIFIC OLIMPIÁN

A Matific Olimpia egy nemzetközi matematikaverseny, amelynek célja, hogy a diákok számára játékos és interaktív módon mutassa be a számok világát. A verseny során a résztvevők különböző problémákkal találkoznak, amelyeket digitális platformon oldanak meg. Az olimpia különlegessége, hogy a hagyományos tesztekkel szemben izgalmas, játékalapú tanulási élményt kínál, ami motiválja a diákokat a matematika iránti érdeklődésük növelésére és tudásuk elmélyítésére.

Az iskola 2. a osztálya kiemelkedő teljesítményt nyújtott a 2024-es Matific Olimpián. Intézményünk a tankerület legjobbjaként végzett, összesítésben pedig az előkelő 47. helyezést érte el, ami óriási eredmény egy ilyen rangos nemzetközi versenyen. Az iskola diákjai összesen 5995 csillagot gyűjtöttek, ami jól mutatja a kitartásukat és a lelkesedésüket. Az osztály tanulói közül hatan bronz, ketten arany, míg tizenhatan rubin oklevelet nyertek. Ezek az eredmények nemcsak a diákok kemény munkáját és elhivatottságát tükrözik, hanem a felkészítő tanárok hozzáértését és a szülők támogatását is.

Jónás Gabriella osztályfőnök

A következő tanévet is tervekkel telten kezdjük majd meg. A sport további támogatása mellett bővíteni kívánjuk a tanulmányi versenyek körét, szeretnénk a 8. évfolyam palotás tánchoz illő ruházatot megújítani, még magasabbra emelni a már eddig is kiemelkedő szakmai színvonalat, és továbbvinni azt a szellemiséget, amely iskolánkat különlegessé teszi: miszerint a gondoskodó pedagógusok oktatását a gyermekeink szívesen fogadják be.

Szathmáryné Szabó Zsuzsa igazgató

Értékes, színvonalas esztendő volt

A gyerekek érdekében történik minden fejlesztés, jobbtús

Véget ért a 2023/24-es nevelési év a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsődében. Az intézmény vezetője részletesen is összefoglalta mindazt, ami szakmai szempontból kiemelkedő volt.

Vezetői kinevezésem óta mozgalmasan, de kiegyensúlyozottan telt el a negyedik nevelési évünk. A 2023. augusztusi–szeptemberi hónap személyi változásainak megtörténte után kiszámíthatóan, biztonságosan működtünk. A nevelőtestület támogatása mellett kialakult a jó munkakapcsolat, mely a kölcsönös megbecsülésen és a bizalmon alapszik. Szándékom továbbra is az, hogy szakmailag jól képzett, igényes munkát végző kollektíva dolgozzon a szadai Székely Bertalan Óvoda-Bölcsődében, munkatársaim kreativitásának és a lehetőségek figyelembevételével, kiaknázásával.

Az eltelt idő alatt kapott több szakmai ellenőrzés visszaigazolta, hogy jó úton járunk. A hivatali szervek (pl. Nébih, ÁNTSZ, katasztrófavédelem,

tűzoltóság, HACCP) sem találtak komoly hibát a működésünkben.

Az óvoda Dózsa György úton dolgozó vezetőhelyettese a határozott személyiségével, jó szervező- és kommunikációs képességével nagyban megkönnyítette a hétköznapi megszervezését. A kollégák elfogadják hozzáértő vezetői irányítását. Szakmai munkaközösségünk tartalmas évet zárt. Pedagógusaink a magas csoportlétszámok ellenére is programokban gazdag, szeretetteljesen odafigyelő, értékek átadásában bővelkedő esztendőt tudhatnak maguk mögött. Pedagógiai asszisztenseink továbbra is hatékonyan segítik a pedagógusok munkáját. A dajkák és konyhai dolgozók megnövelt kontrollal és mindennapi látható jelenléttel minőségi munkát nyújtottak. A konfliktusok és problémák minimalizálódtak. A másik intézményvezető-helyettes a Postaköz utcai intézményben és a bölcsődei csoportokban koordinálja az ott folyó munkát. Utóbbiba szakmai vezetőt is kineveztünk, aki hozzáértésével biztosítja a magas színvonalú bölcsődei ellátást.

Az intézmény külső kapcsolataiban a nyitott, a kölcsönös megbecsülésen alapuló, de szakmai értékek mentén haladó együttműködésre törekszik. Az egyre növekvő adminisztrációs terheket óvodatitkárunk lelkiismeretesen, következetesen és megbízhatóan látja el. Munkája mindannyiunk számára nagy értéket jelent. A megbízási szerződéssel alkalmazott felelős kolléga hozzájárult a hatékony feladatellátáshoz. A három épület nem kevés kötelezettséget rótt rá, az épületek környékét és az udvarokat fáradhatatlanul igyekezett rendben tartani.

Az óvoda személyi fluktuációja csekély, de a nyugdíjazások és a pedagógushiány miatt nehéz az utánpótlás. A hiányzókat több esetben nyugdíjasok visszafoglalkoztatásával tudjuk pótolni. *Simoné Horváth Anikó* sikeres Pedagógus II. minősítése egyben szakmai elismerés is.

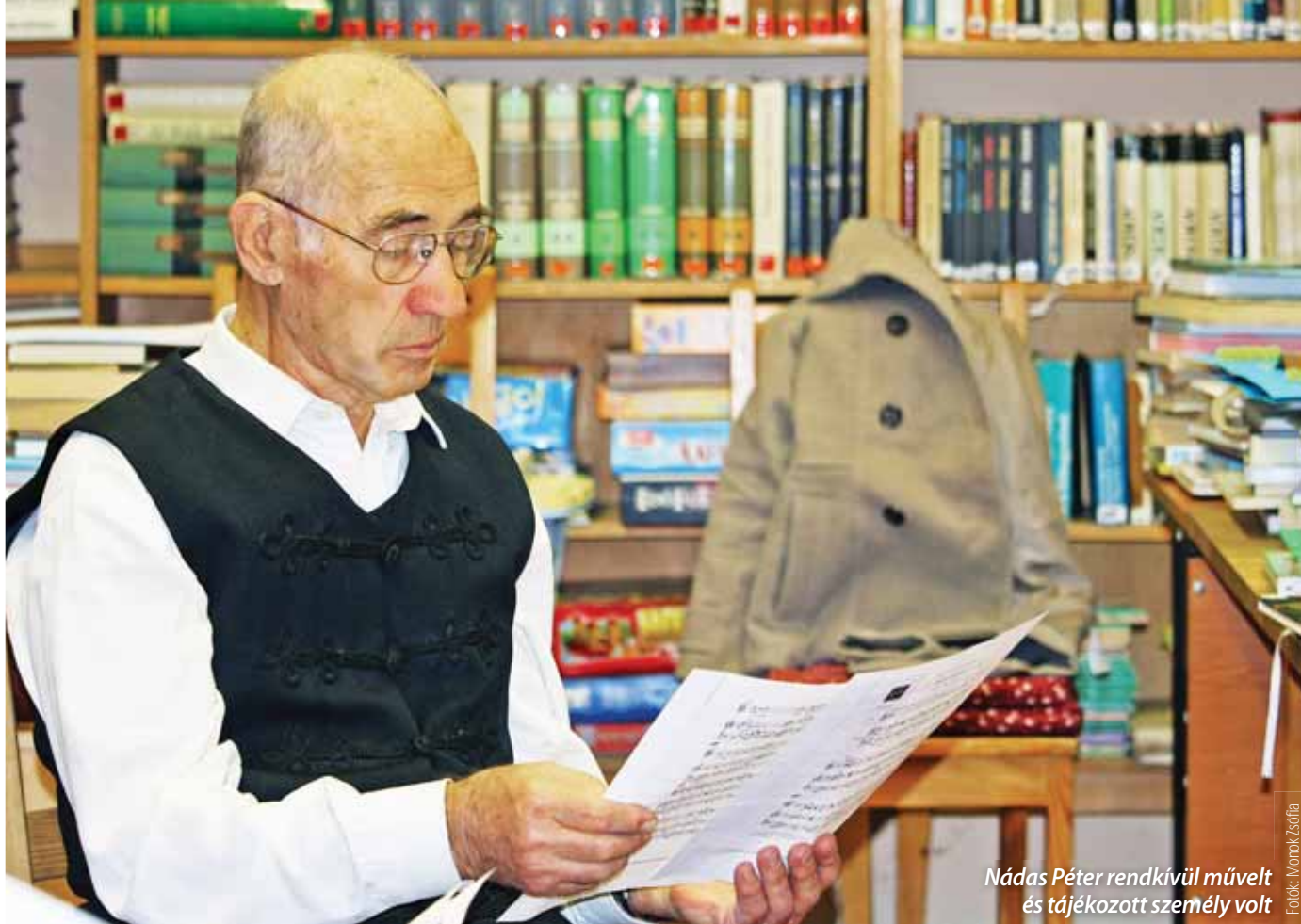
Az új óvodaszárny bővítése több szervezési feladatot rótt ránk a zavartalan működés biztosítása és a nyári gyermekellátás területén, ezeket igyekeztünk megnyugtatóan megoldani. A régi szárny átalakítása örömteli esemény

(nagyobb melegítőkonyha, személyzeti öltöző és dolgozói étkező, emeleti fejlesztőhelyiségek átstrukturálása), de szintén alapos üzemeltetési átgondolást igényelt. Folyamatos kommunikáció és segítségnyújtás mellett szoros együttműködés alakult ki a székhely és a telephelyek között.

A közös programokat, délutáni foglalkozásokat sikerült zavartalanul megszervezni, így e téren is tartalmas óvodai évet zártunk. Nevelési programunkat szem előtt tartva, a munkatervünkben meghatározottak szerint valósítottuk meg eseményeinket. Megemlékeztünk a helyi és az országos kiemelt ünnepnapokról, „zöld” napokról, sikerrel vettünk részt pályázatokon és rendezvényeken. Ezekről év közben tájékoztattuk az újság olvasóit. Továbbra is fontos feladatunknak érezzük a közösségépítést, melyet az óvodai csoportjainkba járó gyermekeknek és szüleiknek az alapítványunkkal közösen szervezett programok biztosítanak. Évek óta nagy sikerű és az adományozás szempontjából is eredményes a Márton-napi lámpás felvonulásunk, valamint az év végi családi napunk. Ezekre a családok együtt, minden kötöttség nélkül vehetnek részt, ismerkedve egymással, segítve az újonnan Szadára költözött integrálódását is. A júniusi családi napunk bevétele meghaladta az 1,2 millió forintot. Köszönet érte a szülőknek és a szervezésben, kivitelezésben részt vevő nevelőtestületi kollégáknak, az alapítványunk részéről *Balázs Juditnak*, a hangosítást vállaló *Simon Lászlónak*.

Alapítványunk eszközbeszerzésekkel és programok finanszírozásával is segíti és színesíti az óvodai életet. Köszönjük a segítő együttműködést! Külön köszönjük Szada képviselő-testületének, hogy a megnövekedett energiaárak, bérköltségek ellenére kiegyensúlyozott működést biztosított intézményünknek.

Dr. Csikós Gellérné főigazgató

Nádas Péter rendkívül művelt és tájékozott személy volt

Fotók: Monok Zsófia

„Nyomot hagyott közöttünk”

Életének 86. évében június közepén elhunyt Nádas Péter, a szadai közösség megbecsült és szeretett alakja, aki sajátos hangvétellű és stílusú írásaival lapunkat is megtisztelte az utóbbi években. Ebben az összeállításban rá emlékezünk.

Nádas Péter 1938-ban született Székesfehérváron, gimnáziumi tanár szülők harmadik gyermekeként (és további négy testvére is született). A második világháború már Budapesten érte őket. Itt érettségizett 1957-ben, ezután felvették a Színház- és Filmművészeti Főiskola operatőr szakára. Már az első évet sem fejezhette be: lekádereztek, és kiderült, hogy a család „politikailag megbízhatatlan”: rendszeresen jártak együtt misére. Orvostanhallgató nővére és az építészmérnöki karon tanuló, a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségében aktív bátyja Nyugat-Európába menekült a várható megtorlás elől. Ezután néhány évig filmgyári világosítóként kereste a kenyerét, majd a családalapítás után kertészmérnöki diplo-

mát szerzett a Kertészeti Egyetemen. Ekkor már Gödöllőn dolgozott a Mezőgazdasági és Gépkísérleti Intézetben, és itt is élt a családjával. A rendszerváltás után előbb falugazda, majd a Földművelésügyi Minisztériumban főtanácsos lett, innen is ment nyugdíjba. Szadára 2003-ban költözött; itt 1979 óta volt „birtoka” az akkor Várdomb, később „i” toldalékkal bővült nevű utcában. Halála előtt öt héttel költözött – már igen legyengült testi, de szinte fogyhatatlan szellemi erőben – a gödöllői Tessedik Sámuel Evangélikus Időotthonba. 2024. június 19-én búcsúzott az e világi létől.

„Apró gyerekkorom óta kertben élek. Saját kertet 60 éve művelek. A gimnáziumi érettségi után kertészeti technikum végzettséggel jutottam a Kertészeti

Egyetemre. Huszonhat évig dolgoztam a Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézetben. Gyümölcsstermesztési, szőlőfeldolgozási és borászati, valamint a szántóföldi zöldség- és dohánytermesztés gépi technológiáinak kidolgozásában vettem részt. Külföldi szakmai és tanulmányútjaim: Irán, Szlovákia, Ausztria, Bajorország és Anglia. Nyugdíjazásom előtt hat évig a Földművelésügyi Minisztériumban szolgáltam.” **(Nádas Péter saját magáról.)**

„Péter gondolkodó, tépelődő, mindent, amivel foglalkozott, saját szempontrendszerében érteni akaró, minden ötletében eredeti, sőt különc ember volt. Gyermekkorától mindent »magadul« akart megoldani, ugyanakkor a segítségnyújtás mások számára megelőzte saját érdekét. Ugyanígy tett azokért a közösségekért, amelyekben megfordult. Búcsúzó szavaiban a jelen politikai helyzetet úgy foglalta össze: ezek a sátán mesterkedései. Védekezni ellene csak úgy tudunk, ha kis közösségeinkben összefogunk. A család számára is azt üzent: »Gondolkozatok, és minél sűrűbben találkozzatok, hogy segíteni tudjatok egymásnak.«

Elképesztő volt a magyar nyelv iránti figyelme, az életet és a világot jobbító szándéka, akarata. Az volt a legmegrázóbb, amikor egyre-másra lemondott a terveiről, de ez igazán csak az utolsó hetekben volt tapasztalható. És egyre többször mondta: »Ne aggódj! Te mindig aggódsz! Az nem a te dolgod, ne foglalkozz vele!« A konoksága

is megrázó volt, meg az is, hogy mindennek ellenére hálás volt a figyelemért. A rengeteg ismerőssel, baráttal pedig bármilyen témában hosszan tudott beszélgetni.

Nagyon sok tudást és tervet vitt magával. Kicsit a közös gyerekkorunk egy darabját is. A családban neki volt a legmegbízhatóbb memóriája, mindenre pontosan emlékezett, és sok dolog van, amiről jó lenne még megkérdezni. Bár az utóbbi időben már arról szeretett csak beszélni, amit ő tartott fontosnak: hogyan kellene élni, hogyan lehetne jobbá tenni a világot.

Nem dicsekedett gyerekeivel és unokáival, de nagyon büszke volt rájuk (ezért is várt el sokat tőlük). Ragaszkodott a szadai közösséghez, benne a jó barátaihoz és a szomszédaihoz. Fontos volt számára a hit. Örömet okozott neki, hogy (baráti segítség-gel) betegen is részt vehetett a vasárnapi miséken. **(Testvérei, László, Anikó és Krisztina közös visszaemlékezése.)**

„Péter Bácsi. Így, nagybetűvel. Avagy bőttűvel, ahogyan ő szokta volt mondani. A kórus indulásától jött – ha fújta, ha esett, ha zuhogott, ha tikkasztó meleg, vagy kucs más hideg téli este volt. Olyankor fejlámpát tett fel, hogy hazalépegethessen, mert hát sokáig nem engedte magát hozni-vinni. Pedig mindenki sejtette, hogy túl van már jócskán a hetedik évtized közepén, de sosem árulta el, mennyi lehet az éveinek száma. Ám ökológiai életszemléletéből nem engedett, a zene rezgése is éltette. A basszus szólamot erősítette egészen az utolsó évig, amikor is már nagyon nehezére esett minden mozdulat, de ezt hősiesen titkolta. Tervezte, hogy egy kedves kardiológussal még ezt meg azt megkonzultálja, s majd össze...
Pedig sok éven keresztül zengte velünk azt a sok-sok merítést a vegyeskari repertoárból, amit szinte kivétel nélkül ismert. Szerette a latin szövegeket, szívesen fogadta bármely ország nyelvét, még az afrikai dialektusokat is. Pedig ő igazán az ősi, tiszta magyar szövegekben tudott megmártózni, akkor is, ha a dallam más népek kultúráját tükrözte. Még a megzenésített verseket is szívesen dúdolta, de a Kallóst búcsúztató »Fordulj kedves lovam«, az volt az igazi számára.

Megvendégelte a kórustagokat a maga építette házának csodás kertjében, ahova segíteni szerettünk volna menni. De hát minden olyan tökéletes volt, a szélben hajladozó kalászkok, a dús gyümölcsfák, a

zöltségfélék, a szőlő, a bokrok. Mesebeli. A hangja is éltette a növényeit, a gondoskodásán túl. Csakis tiszta forrásból.

Sokat emlegettük, emlegetjük. A kedvéért és csak neki majd elénekeljük Kodály Stabat Materét. Biztosan örülni fog, hogy sikerült ezt méltó módon előadni – nem vele, de neki.” **(Unger Róbertné, Zsuzsa – Szadai Szólamok Nagyközségi Énekkar.)**

„Nádas Péter szép ember – gondoltam, mikor köztünk járt –, harmónia van a megjelenésében, nyugalom és béke veszi körül, megbízható tagja a kórusnak, időben érkezik, figyelmesen gyakorol, jó társ. Világosan megfogalmazott értékek mentén éli az életét, szépen beszél, vicces, verseket ír, köztük haikukat is. A magyarság értékeit megbecsüli, szereti a zenét, nem rátarti, szívesen tanul – akár gyerektől is – citerezni és szép népdalokat énekelni, figyelmes és udvarias, lelkes és lelkiismeretes. Elszomorodtam, mikor láttam, hogy elindult a nagy úton tőlünk másfelé. Azt gondolom, hogy amikor utolsó lélegzetét csendesen kifújta, lelke gyönyörű pillangóként röppent fel a bódult nyári mezők fölé. Milyen szép itt minden – gondolhatta –, s mily jó volt itt lennem!” **(Mácsainé Verók Irén – Szadai Szólamok Nagyközségi Énekkar)**

„Közösségi ember volt, aki egyszerre látta és élte a közösségek társadalmi, gazdasági, természetvédelmi, lelki és kegyelmi jelentőségét. (Már majdnem leírtam a pszichés és a spirituális szavakat, de aztán rám kacsintott odafönnről, mondván: »Van ezekre magyar szó is, Gábor.«) A mi közösségünk már nagyon régóta elképzelhetetlen az ő lelkes, figyelmes, cselekvő szeretete nélkül. Ez most is így van, és így is marad, csak

most már az Úr mellől kíséri figyelemmel szeretett közössége útját. Nyomot hagyott közöttünk, tanított, leginkább az életével. Nevelt arra, hogy a közösségért érdemes áldozatot hozni, hogy nem a kényelmes élet boldogít, hogy anyagiakban a kevesebb nemcsak hogy elég, hanem sokszor több is. Sokat tanultam tőle, és sok támogatást kaptam tőle, megerősítő szavakat, mosolyokat, mindig a legjobbak. Hálás vagyok, hogy ismerhettem!” **(Borbáth Gábor – Szadai római katolikus közösség)**

„Vasárnaponként találkoztunk, együtt mentünk a templomba. Még nem igazán fogom fel, hogy a vasárnapi randevúknak

EGY NÁDAS-HAIKU

Sorsív

hetyke ifjúság
hajlott, hálakész vénség
kit jóság éltet

Nádaspéter

Szada, 2024. fürgeteg hava 25. (10:45)

vége. Sosem volt rosszkedve, mosolyogva szállt be az autóba, és a néhány perces út alatt is rengeteg dolgot meg tudtunk vitatni. Beszélgettünk családról, kertről, a Bibliáról, autókról (arról inkább csak ő beszélt), és a régi szép időkről, emlékekről, fiatalkori csínytevésekről. Alázattal és méltósággal viselte a test elmúlását, és teljes hittel tudott ráhagyatkozni Istenre. Példát mutatott nekünk. Megmutatta, hogyan higgyünk, hogyan legyünk kedvesek, hogyan legyünk alázatosak, hogyan öregedjünk. A vasárnapi templomba indulásokban most ott tántog a hiánya.” **(Tajta Ágnes – szadai római katolikus közösség)**

„Július 12-én vettünk búcsút Nádas Pétertől. Büszke vagyok arra, hogy a barátja lehettem. Igaz magyar ember volt. Szerette és becsülte a földet. Eszerint élt a Várdombon, »speciális« kis birtokán. Igyekezett mellőzni a közüzem »áldásait«. Aki kért tőle, kevés búzájából kapott »Luca búzát«. Nekem maradt pár szem. Így december 13-án elvetem, a karácsonyi asztalon zöl-dülhet Péter emlékére. Szeretettel gondolok rá.” **(Dr. Tax Vladimírné)**

Szerkesztőségünk is búcsúzik Nádas Pétertől, hiányozni fognak az egyedi hangvételű, szóhasználatú és különös stílusú írásai. Kegyelettel emlékezünk rá!

Összeállította: Monok Zsófia,
Nádas Csaba, Raffai Ferenc

” Szadára 2003-ban költözött; itt 1979 óta volt birtoka a Várdombi utcában

Neukirchi pillanatok

Harmincketten indultunk útnak Szadáról július 11-én németországi testvértelepülésünkre, Neukirchbe. A kapcsolat, melynek húszéves évfordulóját ünnepeltük most, igazából 2003-ban kezdődött Rolf Nerz és Gombás Tibor jóvoltából, akik egy német nagyvállalat szadai üzemében ismerték meg egymást.

Fotók: Dulai Sándor

Vendégek és vendéglátók

Az együttműködési megállapodást Reinhold Schnell akkori és jelenlegi, illetve Vécsey László korábbi szadai polgármester írta alá. A 2018-as esztendőig összesen hét alkalommal találkoztak a két település lakói, legutóbb Szadán. A koronavírus-járvány miatt aztán elmaradtak a többnyire kétevenként ismétlődő utak, így történt, hogy a huszadik évforduló megünneplése is kicsit csúszott. Legközelebb ismét a neukirchiek jönnek hozzánk, s olyan szeretettel várjuk őket, ahogy ők fogadtak minket.

A 2700 lelkes Neukirch tőlünk csaknem 900 kilométerre, Németország Baden-Württemberg tartományában, a Balatonnál valamivel kisebb Bodeni-tó közelében fekszik. Meersburgi, friedrichshafeni és lindai kirándulásaink alkalmával – melyek megannyi látnivalót kínáltak – az Alpok északi lábánál, a Németország, Svájc és Ausztria határán fekvő tóban is el-

gyönyörködhattünk, melynek legnagyobb mélysége 254 méter.

Neukirchből sokan járnak dolgozni a közeli városokba, de a lakosság egyötöde ma is mezőgazdasággal foglalkozik. Csoportunk tagjai – köztük nem egy gazda, agrár- vagy gépészmérnök – „Gyümölcstermő Szent Szadáról” érkezve ebből is izelítőt kaphattak a vendégfogadó családoknál vagy például a faluhoz tartozó Hinteressachban. Itt a Hexenfest – vagyis a messze földön

Vidám hangulat övezte a neukirchi napokat

híres Boszorkányfesztivál –, majd hazautazásunk napján, vasárnap egy meghatóan szép szabadtéri szentmise részesei lehettünk.

Boszorkányt ugyan nem láttunk, de annál több sör fogyott a Hexenfesten – tavalay ez a szám elérte és bizonyosan az idén is meghaladta a négyezer litert –, s a hangulat egyre magasabbra emelkedett. Az est folyamán a helyi együttesek műsorának folytatásaként színpadra lépett a Mácsainé Verók Irén és Benedek Benjámin Bendegúz vezette Szadai Szólamok, amely másnap délelőtt a szentmisén még inkább elvarázsolta énekével a megjelenteket.

– Összeköt bennünket a zeneszeretet, a gyümölcsből készült termékek, például a pálinka készítése, településünk mezőgazdasági arculata, de legfőképp a nyitottság egymás kultúrája iránt – mondta Pintér Lajos polgármester a huszadik évforduló alkalmából rendelkezett ünnepségen. Majd szadai termékekből összeállított ajándécsomagot adott át Reinhold Schnell polgármesternek: többek között saját gyümölcséből készült cseresznye-pálinkával és a delegáció bográcsban főzött „közös” baracklevárjával, Szada kerámiából készült címere kíséretében. Az együttműködés közeli gyakorlati eredménye lehet a helyi tűzoltó-egyesület segítségével egy tűzoltóautó a szadai, veresegyházi, erdőkertesi és őrbottyáni részvétellel létrejövő egyesület számára (erről bővebben a 7. oldalon lehet olvasni – a szerk.), a szadai és neukirchi gyermekcsoportok gyakoribb cseréje, táboroztatása és egymás jó gyakorlatainak folyamatos tanulmányozása, hasznosítása.

Az önkormányzat anyagi támogatásával létrejött utat németországi testvérkapcsolatunk felelőse, Scherzinger Mária szervezte és vezette, nagy lelkesedéssel, remé-
kül. Tolmácsként sokat segített Csendes Veronika és Feicht Ferenc. A képviselő-testületből a polgármester mellett Boros Gábor és Székely Beatrix vett részt az úton, s tért sok hasznos tapasztalattal haza.

Hosszú lenne elmesélni mindazt, amit e négy nap nyújtott a találkozó közösségi eseményein és a családoknál. A pillanatok emlékét, varázsát, derűjét őrzik a képek és a megmaradt személyes emlékek.

Dulai Sándor

Feldolgozva vörös
a sáfrány színe

Ha vörös arany, akkor Szada!

Már nem annyira a hagyomány őrzése, hanem a biztonságos élelmiszer-előállítás és a természetes környezet megtartása miatt fontos értékelni, számba venni és ösztönözni Szada élelmiszer-termelő kertészeti kultúráját. Sorozatunkban ezúttal egy különleges, sáfránytermesztő kisgazdaságot mutatunk be.

Termőhelyén még kékeslilas színű

A FŰSZEREK KIRÁLYA, A KIRÁLYOK FŰSZERE

A sáfránytermesztésnek Magyarországon is nagy múltja van, sok helyen azonban a szőlőtermesztés elterjedése idején háttérbe szorult ez a növény, elsősorban az amerikai kontinens felfedezését követően a fűszerpaprika és más, harsány keleti fűszerek elérhetőbbé válása miatt. A sáfránytermesztés a kifinomult kony-

haművészet és életmód részeként ma Nyugat- és Dél-Európában, Indiában és általában világszerte reneszánszát éli, így Magyarországon is egyre inkább terjed a gasztronómiában. A szadai kisgazdaságban termesztett sáfrányt feldolgozva fűszerként, illetve hagymáját szaporításra is értékesítik.

Mit lehet kezdeni a már sivatagosodó, homokos területeinkkel? Hogyan adjuk át a felnövekvő generációnak a természettel harmonikusan együtt élő és abból biztonságos élelmiszert termelő tudást? – tevődnek fel a legfontosabb kérdések napjainkban. Egy szadai példa válaszokat is ad...

Szathmáryné Szabó Zsuzsa tanári pályája kezdetén vált szerelmesévé ennek a ma már szinte elfelejtett, egykor nagyra értékelt növénynek, a „vörös aranyak” is nevezett sáfránynak (*Crocus sativus*). A növényvel való foglalatosság a helyi kisgazdaságban jól beillik éves tanári munkaidejébe, hiszen az főleg az iskolai szünetekben igényel komolyabb törődést. A sáfrány kis területen is gazdaságosan termeszthető. Három-négy éves vetésforgóban érdemes alkalmazni. A különböző talajtípusokra viszonylag közömbös, de a jó tápanyag-ellátottságot meghálálja. Az általa módosított talajba jöhetnek utána a következő megfelelő növénykultúrák, azaz a műtrágyával való kizsigelés helyett természetes módon javítja a földet, elősegíti a jó termést.

Fontos hangsúlyozni a növény régóta általánosan ismert sokoldalú gyógyhatásait, amelyek miatt sokan fogyasztották levesbe (aranyló színű lesz tőle), rizsbe, teába keverve is. Eredményesen használható többek között az Alzheimer-kór és rákos daganatok megelőzésére és kezelésére, testsúlyproblémák és depresszió kezelésére (antidepresszáns), szorongásos tünetek és fájdalmak enyhítésére, az időskori látásromlás megelőzésére, az immunrendszer erősítésére, fakó arcbőrre, hajnövekedési zavarokra.

Milyen fontos egy kertben és az asztalunkon is a szépség, a gyönyörködtető élmény. Ugyanígy kertünk is legyen egyszerre gyönyörködésre és finom élelmiszerek termelésére szánt hely. A vadvirágok, gyógynövények a tekintetünk mellett vonzzák a beporzó rovarokat is. Zsuzsa azt gondolja, hogy a mai gyerekek sem rosszabbak, mint mi voltunk, de megfelelő példát kell mutatni abban, hogy a számukra fontos szépség és hasznosság egyszerre legyen jelen abban a kertben, amelyre az energiájukat fordítják.

Az iskola napirendjébe beilleszthető lenne a jó példát mutató kertek látogatása, valamint az ottani foglalatosság is, természetesen a szükséges szakmai vezetés és a kísérő tanár jelenléte mellett. Várjuk azoknak a kertművelőknek a jelentkezését, akik alkalmanként kinyitnák kapujukat ilyen látogatások számára!

Gombos Ilona (Szadai Biokör)

Három tábor, telis-tele sok élménnyel

A nyár a kikapcsolódás, a pihenés és a nyaralás időszaka. Végre kiszakadhatunk a megszokott hétköznapi napokból és pihenhetünk, vagy éppen kipróbálhatunk új dolgokat. Ugyanakkor a nyár a gyermekek számára a táborozás időszaka is. Sokféle tábor várta őket az idén is, ami segített a dolgozó szülőknek, hogy jó helyen tudhatták csemetéiket, ugyanakkor a gyermekeknek is sok új élményt, izgalmas kalandokat hozott.

Öröm és békesség hatotta át a táborokat

A Szadai Református Gyülekezetben az idén is három tábort szerveztünk. Az első július 8-tól 12-ig a bibliai angol tábor volt. Ez évben már kilencedik alkalommal tartottuk meg a Szentírás Szövetség segítségével ezt a tábort, amelyen 25 gyermek vett részt. A téma – az olimpiához igazodva – a „Nagy verseny” volt. Sokat tanultunk Pál apostol életéről, aki a számtalan akadály ellenére megállíthatatlanul „futott” a mennyei cél felé. Megismerte Jézust mint élete urát és megváltóját, és minden nehézség ellenére őt követve haladt megingathatatlanul az útján. Jézus minket is átsegít a bajokon, a próbákon, és a nehézségek között is tud erőt, örömet és békességet adni. A foglalkozások mellett rengeteg vidám játékot és csapatversenyt is kipróbáltak a gyermekek.

Második táborunk a bibliai alkotótábor volt július 15. és 19. között, 27 gyermek rész-

vételével. Azon a héten volt a legnagyobb hőség, de a szinte elviselhetetlen meleg ellenére nagyon jól éreztük magunkat. A reggeli áhítatokon Isten csodálatos tetteiről hallhattak a táborozók: a teremtés, a bárka és a nyelvek kialakulása mellett legnagyobb alkotásáról, a megváltásról is. Jézus, Isten Fia azért jött el közénk, hogy megszerezze számunkra a bűnbocsánatot, és aki hisz őbenne, annak Isten boldog földi életet és örök életet ad. Miközben Isten alkotásairól tanultunk, a gyermekek is átélhették a munka örömét, különböző művészeti területeken próbálhatták ki magukat. Hétfőn a Fess-Veres segítségével vászonra vihetek egy saját képet; kedden *Tóth Évi* vel fürdőbombát készíthettek; szerdán faszéletet festhettek ki és dekorálhattak kavicsokkal; csütörtökön pólót batikolhattak maguknak; pénteken pedig közösen virágos könyvjelzőt és jégkrémet készítettünk. A gyönyörű művek mellett rengeteg vidám

játék, érdekes történet és sokszínű program töltötte ki a tábor minden óráját.

Harmadik táborunk a bibliai sporttábor volt július 22-től 26-ig. Ebben 20 gyermek vett részt. A reggeli áhítatokon Dávid király életével ismerkedhettek meg. Dávid Istenben bízott, és az Úr megáldotta őt. Már kisfiúként nagy hőstetteket hajtott végre, és később is Isten hűséges gyermeke maradt. A sportokban is az egyik legfontosabb dolog a kitartás. Isten hűségre, kitartó, állhatatos hitre hív bennünket is. Bízunk benne és kövessük őt egész életünkben!

Hétfőn a focié volt a fő szerep, kedden pedig az íjászatot próbálhatták ki a gyermekek: a Szadai Polgári Lövész és Íjász Egyesület részéről *Bende János* mutatta be őseink legfontosabb fegyverét, az íjat. Szerdán sok egyéb játékos verseny mellett röplabdáztak a táborozók. Csütörtökön a Happy Hopp jóvoltából az ugrálóvárat és a dartsfocit is kipróbálhatták, amit ezúton is nagyon köszönünk. Majd *dr. Ács Tamás* volt a vendégünk. Őt mindenki ismeri Szadán, de azt talán kevesen tudják róla, hogy kétszeres világbajnok kajakozó. A sport fontosságáról beszélt, és biztatta a résztvevőket a rendszeres sportolásra. Csütörtökön ismét eljött közénk *Bende János*, hogy a gyermekek a légpuskával való lövést is kipróbálhassák. Sokan nagyon ügyesnek bizonyultak ebben a sportban. Pénteken a domonyi strandra látogattunk el, ahol a vizes játékok voltak fókuszban.

Mindhárom táborunk nagy élményt adott a gyermekeknek. Jó volt látni a vidám arcokat, a sikereket, a különleges alkotásokat. Köszönjük szépen gyülekezetünk tagjainak a segítségét, a rengeteg adományt! Kaptunk gyümölcsöket, zöldségeket, palacsintát, süteményeket, jégkrémet ebben a nagy hőségben, és sok-sok más finomságot. Köszönjük *Molnár-Juhász Boglárkának*, hogy két teljes héten át segítette táborainkat! Továbbá köszönjük *Berze Jánosnének*, *Neuhaus Ágnesnek*, *Penczner Annának*, *Véghné Osztyolkán Juditnak*, *iff. Szova Józsefnének* és *Bende Jánosnak* a sok támogatást! Végül, de nem utolsósorban pedig köszönjük *Sándor Andreának*, hogy az idén is megszervezte a táborainkat!

Sándor Levente református lelkipásztor

Huszonöt éves az ÖRÖMHÍR tábor

1999-ben volt az első szadai ÖRÖMHÍR tábor, és azóta töretlenül szervezi és tartja meg ezt a Tábor Alapítvány. Néhány jubileumi gondolat a történelem és a jelenkor vonatkozásában.

A rendszerváltás után – a nemzetközi felekezeti Vasárnapi Iskolai Szövetség (VISZ) kezdeményezésére és annak segítségével – az országban számos helyen alakultak ÖRÖMHÍR klubok. Ennek kiemelt jelentősége azokban a városokban volt, ahol a szocializmusban úgy nőttek ki a földből hatalmas lakótelepek, hogy templomok nem épültek melléjük. Egy-egy család lakásában, iskolákban, óvodákban, művelődési házakban kerestek helyet az önkéntes klubvezetők az óvodás és általános iskolás korú érdeklődő gyermekek – keresztyénközpontú – foglalkozásainak. A cél az volt, hogy azok a gyerekek is halljanak bibliai tanításokat, akiknek a szülei nem keresztyének, templomba, hittanoktatásra nem jártak.

Állandó tematika

A Keresztyén Ifjúsági Klub (KIK) és az ÖRÖMHÍR klub 1998-ban alakult meg településünkön. Programjait mindkét klub az akkor üresen álló Székely Bertalan házban tartotta. Szadán ugyan csupán néhány éven át működött az ÖRÖMHÍR klub, de országos viszonylatban ma is számos klubban foglalkoznak gyermekekkel. Az ÖRÖMHÍR klubok neve az evangélium (örömhír) szóból ered, ennek megfelelően a programjaik is eköré szerveződnek: aranymondás (bibliavers) megtanulása, az azzal kapcsolatos magyarázat és beszélgetés, bibliai lecke, valamint az ezeken alapuló énekek. Emellett a gyermekek életkorának megfelelő vidám játékok és kézműves-tevékenységek is teret kapnak minden ilyen eseményen. Így vezetjük be ezt Szadán is.

1999-ben öt napon át egész napos napközi tábort szerveztünk. A tábori napok tematikája is az ÖRÖMHÍR klub metodikáján alapult, ezért ÖRÖMHÍR tábornak neveztük el a programot. Két-három év után bővült a munkatársi gárda. Az önkéntesként jelentkezőknek igényük volt arra, hogy év közben is tartsák a kapcsolatot. Így alakult meg 2001-ben az ÖRÖMHÍR Munkatársi Közösség. Ebbe a három gyülekezetből jövő önkéntesek és mindazok beletartoznak, akik fontosnak tartják a településünkön élő gyermekek életét. Majd 2017 őszén ugyanebből a magból nőtt ki a Szadai Keresztyén Szülők Köre is.

Élmények sora

Az ezredforduló éveiben még nem voltak különféle táborok Szadán sem. Az ÖRÖMHÍR tábor volt az egyetlen, amely biztosította a gyermekek nyári szabadidős foglalkoztatását, illetve segítséget nyújtott a szülőknek a szünet heteinek gyermekfelügyeleti gondjaiban. Akkoriban *Vécsey László* polgármester azt kérte az önkéntesektől, hogy akár egész nyárra szervezzünk programokat a szadai gyermekeknek, az önkormányzat pedig támogatást ad hozzá. Bár az egész nyarat nem tudtuk vállalni, de voltak évek, amikor négy-öt héten át tartott a tábor. Egy-két év kivételével meg is kaptuk az igényelt támogatásokat az önkormányzattól, amit ezúton is köszönünk. A tábori heteket szervező (1995-től folyamatosan működő) Tábor Alapítvány céljai egybeesnek sok szadai család céljaival: segítség a nyári szünet gyermekfelügyeleti gondjaiban, illet-

ve elérhető áron hasznos, tartalmas program biztosítása.

Hatalmas értéke a tábornak, hogy a Székely-kertben tartható. Visszatekintve a 25 évre, azt látom, hogy életre szóló élményeket szereznek itt a gyermekek, akik a természetben találják meg a maguk kitalálta játéklehetőségeket (bunker, indián bázis, házépítés, házberendezés, a ház tisztán tartása és őrzése stb.).

Közel száz gyermek

Idén a tábori heteket július 8. és 26. között tartottuk, s megvalósultak a kosárfőnök kézművesdelutának is, amelyeken néhány felnőtt vett részt. Összesen 59 család 89 gyermeke táborozott, és 29 felnőtt önkéntes munkatárs tevékenykedett hosszabb-rövidebb időn keresztül. Rajtuk kívül segítőként volt jelen 14 középiskolás, többségük az érettségi vizsgához kötelező közösségi szolgálati óráit töltötte a táborban.

A gyermekek és szülei nevében is köszönjük minden önkéntes munkatárs és diák segítő tevékenységét, s ezen belül a tábori hetek felelőseinek áldozatos munkáját (időrendi sorrendben: 1. hét: *Krajcsi-Somogyi Tímea, Molnár-Juhász Boglárka és Dezső Balázsné Szekeres Alíz*; 2. hét: *Simonné Horváth Anikó, Pálincás Ibolya*; 3. hét: *Tóthné Tarcali Mariann és M. Gajjas Andrea*). Köszönetet mondunk az önkormányzat és az óvoda vezetésének is, mert lehetővé tették, hogy az óvoda szakemberei az idén is részt vegyenek a tábor munkájában. Köszönjük az óvodai dolgozóknak, hogy segítőkészen és örömmel vállalták a feladatokat.

Köszönjük a konyhán készült és az ebédlőben elfogyasztott finom ételeket. Köszönjük a lakossági adományokat: gyümölcs, zöldség, házi lekvár, keksz bőven volt minden tábori napon. Számos szülő és magánszemély pénzügyi segítséget nyújtott. A katolikus és a baptista gyülekezet az imaheti persellyel támogatta a tábort. A Magyarországi Baptista Egyháztól is kaptunk pályázati támogatást. A táborozók és az önkéntes munkatársak viszont bekapcsolódtak a Lepramiszió „Egy gombóc fagy” nyári akciójába (Segíts egy leprásnak egy gombóc fagy árával!).

Pálincás Ibolya főszervező

Impresszum

SZADA ÖNKORMÁNYZATÁNAK ingyenes tájékoztató lapja

Főszerkesztő: *Raffai Ferenc*, tel.: 06-30/202-5135,

e-mail: szerkesztoseg@szada.hu

Önkormányzati hírek, fotók: *Andó Patrik*

Kiadó: Szada Nova NKft., Felelős kiadó: *Boros Gábor*

Honlap: www.szada.hu

Nyomdai előkészítés: *Juhász András* • Olvasószerkesztő: *Veréb Eta*

Hirdetésfelvétel: Szada Nova NKft., tel.: 06-28/200-602

SZADA

Nyomda: Pauker Nyomdaipari Kft., 1047 Budapest, Baross u. 11.

Felelős vezető: *Vértes Dániel*

Megjelenik minden hónap második felében 2600 példányban. ISSN: 2060-1115

A következő lapzártai időpontja: 2024. szeptember 3.

A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a beküldött írásokat a tartalom lényegi megváltoztatása nélkül, szerkesztett formában közölje. A lapban megjelent cikkeket a Kiadó írásbeli engedélye nélkül másolni, a lapot utánnymolni, sokszorosítani tilos. A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a Kiadó nem vállal felelősséget.

Szadai lovas siker Ázsiában

Egy Magyarországon kevésbé ismert, de Ázsiában honos lovassportágban értek el szép sikereket a magyarok, köztük egy ifjú szadai sportoló is. Emellett a belföldi erőpróbákön is jól teljesítettek a Szadai SE lovasai.

Borda-Légrádi Koppány

Néhány hete a kazahsztáni Almatiban rendezték meg a Tenge Ilu (pénzeszacskó-felszedés) nevű lovassportág ázsiai bajnokságát – amelyen 13 ország 30 sportolója indult –, s melyen a házigazda Kazahsztán csapata lett az első, a második Mongólia, a harmadik Kirgizisztán. De a hagyományosan erős ázsiai lovasnemzetek mellett a magyar sportolók is szép sikereket értek el: **Borda-Légrádi Koppány** az ötödik helyen, míg **Klauzovits**

ŐSZEL ÚJRA INDUL A VERSENYszezon

A tavasz ugyan már elmúlt, de az őszi időszak ismét kiváló lehetőséget teremt a lovagláshoz, így az ugratóedzések mellett többször lesznek edzésjellegű tereplovaglások és lovas baráti összejövetelek, amelyekhez bátran lehet csatlakozni!

Ágoston a középmezőnyben végzett. Tették ezt úgy, hogy Koppány a mezőny legfiatalabb, Ágoston pedig a legidősebb indulója volt, és ezen tények még kiemelkedőbbé tették a remek eredményeket.

A helyi értő közönségnél is azonnal nagy sikert aratott a 16 éves, ifjúsági korú Borda-Légrádi Koppány, aki egyébként szadai lakos, a Szadai SE lovasszakosztályának tagja, így az elért helyezéssel öregbítette a nagyközség hírnevét is. A biatorbágyi Klauzovits Ágoston pedig korát meghazudtoló ügyességgel szerepelt.

Néhány mondat az itthon talán kevésbé ismert Tenge Ilu szabályairól: egy 100 méteres, egyenes pályán a lovas vágóban öt darab, a pálya mentén egymástól azonos távolságban elhelyezett pénzeszacskót a lóról lehajolva vesz fel, az eredménye függ a szintidőtől és attól, hogy mennyi zacskót tud kimozdítani a helyzetéből.

A pénzeszacskó-felszedés valójában a kökpár (köböre) lovas küzdősport alapja,

A HAGYOMÁNYOK FONTOSAK

A szadai lovasok továbbra is nagyon aktívak. Éves szinten a számtalan díjugrató verseny mellett hagyományőrző jelleggel mind a tavaszi emlékhadjárat, mind a gödöllői lovas felvonulás, mind a hűsvéti locsoló lovaglás, valamint a szadai és veresegyházi szüreti felvonulások aktív résztvevői. Idén március 15-én **Böjte Csaba** istentiszteletén vendégeskedtek Surányban, lóháton tisztelegve a szabadságharc hőseinek emléke előtt.

Szklenár Réka

hiszen mozdulataiban szinte azonos munkát végez a ló és a lovas is. A kökpár nagy képzettséget, erőt és kitartást igénylő lovas csapatjáték, amely szkíta, hun, türk és magyar hagyományok alapján került a Kárpát-medencébe, amit a mai Magyarországon területén a kunok köböre néven tartottak életben az Alföldön.

Emellett idehaza is több versenyen szerepeltek a szakosztály versenyzői. **Szklenár Kata** a 2023-ban tett sikeres rajtengedélyvizsgát követően mind meghívásos, mind regionális díjugrató versenyeken rendre dobogós helyezéseket ért el. Testvére, a mindössze 9 éves **Szklenár Réka** pedig a szabadidős díjugrató versenyeken többször is dobogós, illetve első helyezést szerzett szélvész gyorsaságú pónijával. **Borda-Légrádi Koppány** és **Hegymegi Gábor** szintén a díjugratószakágban az elmúlt bő fél évben rendre az élmezőnyben végzett a különböző versenyeken.

Hegymegi Gábor szakosztályvezető

Szklenár Kata
(balra) és húga, **Réka**

DROZDIK BÉLA
ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ

+36 30 352 3180
drozdikb@gmail.com
dbterv.hu

ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK TERVEZÉSE,
ENGEDÉLYEZTETÉSE,
FELTÖLTÉSE ÉTDR RENDSZERBE

HELYSZÍNI FELMÉRÉS, LÁTVÁNYTERV, UTCAKÉP
KÉSZÍTÉSE, TANÁCSADÁS ÉS ESETI SZAKVÉLEMÉNY

RENDEZVÉNYTEREM- ÉS MŰFÜVESPÁLYA-BÉRLÉS!

A Szadai Sportcentrum több területe,
helyisége bérelhetővé vált lakosok, csopor-
tok és cégek számára. Várjuk foglalását!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:
telepulesuzemeltetes@szada.hu
+36-70-408-4362

írta: Thuróczy Katalin

Anne Frank

monodrámá

a szadai Faluházban

2024. szeptember 15. 18 óra

Anne Frank: Tövispataki Beáta

Jegyek elővételben kaphatók szeptember 1-től
a Faluházban.

Felnőtt: 2000 Ft/db
Diák és nyugdíjas: 1500 Ft/db

Jegyekkel kapcsolatban további információt
a Faluház elérhetőségein kaphatnak.
info@szadafaluhaz.hu
tel: 06-30-116-0464
06-28-405-453

Ajánlott korosztály 14 éves kortól, ifjúsági és felnőttelőadás

FUCHS LEHEL FESTŐMŰVÉSZ ISMERŐS FÉNYEK KIÁLLÍTÁSA 2024.08.28-10.21.

SZÉKELY BERTALAN
MŰTEREMHÁZ-GALÉRIA
MEGNYITÓ - 2024.08.28. 18.00

2111 SZADA, SZÉKELY BERTALAN ÚT 22.

MEGNYITJA NOVÁK VALENTÍN KÖLTŐ
BEVEZETŐT MOND PINTÉR LAJOS POLGÁRMESTER
KÖZREMŰKÖDIK BERKÓ DOMONKOS KLARINET, SZAXOFON

A KIÁLLÍTÁS ELŐZETES BEJELENTKEZÉSSSEL LÁTOGATHATÓ.
BEJELENTKÉZÉS ITT: WWW.SZADAMŰTEREMHÁZ.HU - SZADAFALUHÁZ.HU

HTTPS://WWW.INSTAGRAM.COM/FUCHSLEHEL/
HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/LEHEL.FUCHS/

KOCKAKIÁLLÍTÁS LEGO® ALKOTÁSOKBÓL A SZADAI FALUHÁZBAN 2024. OKTÓBER 11-13.

RÉSZLETEK HAMAROSAN!

- egyedi alkotások
- történelmi és filmjelenetek
- legőbörze
- kvízzjáték
- nevezd junior kiállítónak

A Brickmasons LEGO Club egy fiatal hazai alkotóközösség, melynek tagjai magas színvonalon és széles repertoárban öntik kockákba elképzeléseiket. A mesék és a fantázia világától egészen a történelmi terepasztalokig minden korosztály számára érdekes látványokkal, egyedi ötletekkel készülünk. Kiállításainkról nem hiányozhatnak a játékok sem, így garantáltan élményekben gazdag időtöltést biztosítunk a család minden tagja számára. Eseményeinken a látogatók az építőikkel is találkozhatnak, így akár személyes eszmecsere is lehetőség nyílik egy-egy alkotás kapcsán.

Tarts velünk legközelebb is!

Meghívó

Szeretettel meghívjuk Önt
és kedves családját

2024. augusztus 20-án 10:00 órára

Szent István

államalapító királyunk és az
új kenyér ünnepére rendezett
nagyközségi megemlékezésre.

Köszöntőt mond

Pintér Lajos

Szada nagyközség polgármestere

Ünnepi beszédet mond

Dr. Teiszler Éva

történész

Fellép:

a Szadai Népdalkör

Szent István-napi emlékműsor

Előadják:

**Bartus Patrícia, Berényi Dávid,
Tövispataki Beáta**

**Ökumenikus igeválasztás és az új kenyér
megáldása**

**A Szent István-napi terített asztalnál szeretettel
várjuk az ünneplőket a Faluházban**

(2111 Szada Dózsa György út 63.)

A változtatás jogát fenntartjuk! A rendezvényt az országos kormányrendeletben meghatározott, éppen aktuális látogathatósági szabályok betartásával rendezzük meg. A rendezvényről kép-, hang- és videófelvétel készül a Polgári törvénykönyvben meghatározott nyilvános közéleti szereplésre és tömegfelvételre vonatkozó rendelkezések szerint.

